

וטהר לבנו

חידושים וחידושים

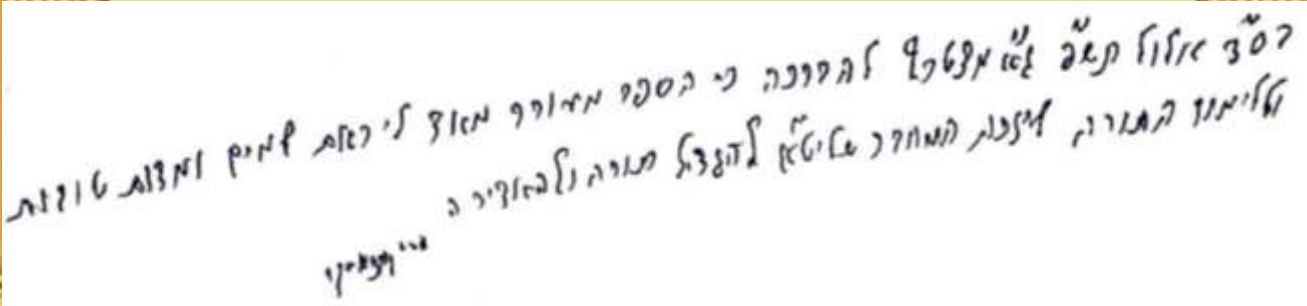
לעילוי נשמת

יורם בן יפת נגר זצ"ל, אברהם מיכאל בן חנה זצ"ל, אלון בן סוסי קירחיש זצ"ל,
 בצלאל בן סלאח מדהלה זצ"ל, שאלתיאל בן מזל זצ"ל, אורן בן כרמלה זצ"ל
 גדעון בן שלום זצ"ל הדס בת כרמלה ע"ה, אהרן בן יחיאל שוקר זצ"ל אליהו גובי בן מרים זצ"ל
 אלון בן יונה

רפואה שלמה והצלחה: זיו יעקובי בן רבקה עוזי בן שלמה,

הצלחה ובריאות: למשפחת יעקובי, זיו בן רבקה, דורן, ליאור, רואי, בני לילך
 וכן, לרבקה בת אורה, עידן בן רוחמה, אביחי בן דליה.

עומר בורה בן הדס לשלום בית תמיד, ובן זכר בקרוב

עזור והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי מעיד

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:
 "וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה ולידאה את שמך"
 נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 6 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים
 לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לסט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,

ובנתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאוכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

וטהר לבנו – נח

נח איש צדיק תמים

והנה בדברים פיה' "תמים תהיה עם ה' אלוקיך" כתב החפץ חיים שתמים תהיה רק עם ה', אבל עם אנשים אומר החפץ חיים אסור להיות תמים!!!

ומדהים שדווקא בעל **שמירת הלשון** הוא המזהיר על כך, כי אכן עם בני אדם חייב המון חכמה לא להסתבך וליפול בגלל התמימות.

אז מצד אחד כתוב שהיה חכם **ומצד שני** הוא היה תמים, **ומצד שלישי** הרי כלפי אנשים אסור להיות תמימים, וייתכן שהיות ובדור ההוא היו בני כל אותו הדור רשעים ומושחתים בין בעניינים **שבין אדם למקום** שטימאו את עצמם בכל דרך ובין בדברים **שבין אדם לחברו** שגזלו, והם היו ליצני הדור המסוכנים מכל.

ולכן החכמה הגדולה של נח הייתה להיות תמים עם אנשים, דהיינו **מצד אחד** מטיף להם מוסר **ומצד שני** לא מקשיב לשטויות שלהם ולא נכנס איתם לוויכוחים, ואולי לכן יש שכתבו שהיה מתבודד, שלא הייתה דעתו מעורבת עם הבריות אלא רק חד סטרי **משמיע ולא שומע**.

ואכן לפעמים עלינו לנהוג בדיוק כנח ולהיות תמים, ולא להסתכן ולהיכנס לוויכוחים מסוכנים, כמו ששמעתי על רב מאזור השרון באר"י שחיזק בני נוער מיישובו שיפסיקו לצרוך סמים, והם לא הקשיבו לו, אבל פעם אחת אחד מהם אמר, כבוד הרב: האם בחייך פעם טעמת סמים שתגייד לנו להפסיק??? והרב התפתה לטעום בכדי להפריך את טענתם, אבל עד היום הוא מסכן מסומם ובגמילה רח"ל, ללמדנו שלפעמים אסור להיכנס לוויכוח כי זה נפילה כמעט בטוחה, אלא שמור מרחק מסכנות בפרט מדברים שעלולים להתמכר אליהם.

צדיק תמים היה בדורותיו

לכלום!!! וממש קשה לכאורה איך אפשר לומר כן??? **ועוד** יש לתמוה שהרי נח היה חי בתקופת אברהם עד 58 שנים לחיי אברהם, **ואם** כן עלינו לבדוק במציאות איך התייחסו לנח בתקופת אברהם, לדעות שאברהם מגיל צעיר חיזק אנשים ולא רק בגיל 52???

אלא ייתכן, שאם נח היה חי בדורו של אברהם, ובעצם בשנותיו האחרונות של נח כשראה את הקירוב נפשות שעשה אברהם אבינו ובהצלחה, הוא עצמו היה **טוען** שכל עבודתו הקודמת לא שווה והיא כלום, **כי כששייך לחזק אנשים אם אתה לא מחזק אתה כלום וכאפס, אלא עליך להתפרע בכל הכוח לחזק אחרים, ובכל הדרכים!!!**

האם נח חיזק אחרים?? - המשך

ובאותו יום הוציאו פירות, והמזיקים השתתפו אתו וככתוב **בגמרא** חגיגה ט"ז **שגם אותם הציל בתיבה**, והם הזהירו אותו שלא ישתה הרבה בכדי שלא ישתכר, ולמרות עצות מהמבינים שהם המזיקים בעצמם בכל זאת הוא נכשל והשתכר!! ולא מובן מה בער לו לשתות עד כדי שכרה??

אלא נראה שהוא הבין שנכשל בחיזוקים שלו לפני המבול כי היה חסר שמחה בחיזוקים, אלא הלך בתמימות וכעס על דבריהם וצעק עליהם בדברים קשים כלפידים, **לכן** עכשיו הוא ניסה להרבות בשמחה וכך יתקן את חיזוקיו ויצליח יותר ממה שנכשל לפני המבול.

אבל נח למרות רצונו הטוב להשתנות בכל זאת הוא נכשל, כי שתה יותר מידי!!! עד כדי כך **שבמדורש** בראשית רבה פרשה ל"ו (סעיף ג') אמר רב ברכיה: חביב משה מנח, נח שנקרא "איש צדיק" בסוף נקרא "איש האדמה". **ואילו** משה שנקרא בתחילת חייו "איש מצרי" (שמות ב, י"ט) בסוף נקרא "איש אלקים" (דברים ל"ג, א). ובהמשך יתבאר עוד העניין.

שואל הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל הרי נח היה בן 500 בשעה שנצטווה על בניית התיבה, אם כן תמוה, מפני מה נכתב בתורה "איש", שמשמעותו בתורה היא להדגיש שמדובר באדם שהוא גדול מעל 13 ולא קטן, והרי בגיל זה בוודאי אין צורך להדגיש זאת??? **אלא** מבאר רבי משה שהכוונה היא לאיש בוגר וחכם, כמו המושג "אנשי חיל", ששם מבאר האבן עזרא שהכוונה לחכמים, וגם כאן המשמעות היא שמי שאינו בוגר וחכם אלא קל דעת וקל להתפתות לא מתאים שיקבל את התואר צדיק תמים.

ובדומה לזה אפשר לתרץ לפי מאמרו הנפלא של הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל ששמעתי בנעוריי, ששאל מדוע אליעזר עבד אברהם כשהלך לחפש שידוך ליצחק ופגש את רבקה, למה הוא בדק אותה על חכמתה, למרות שכבר ראה שמי הבאר עולים לקראתה, והרי זה הוכיח שהיא צדיקה גדולה??? **וענה** רבי חיים, שמכאן נלמד שלא כל בעל מופת וצדיק הוא חכם ונבון!!! **וגם** כאן חשוב היה לתורה להודיע לנו שנח היה איש חכם ונבון ובכל זאת הוא הצליח להיות צדיק תמים נגד כל אנשי דורו הרשעים.

לש"י הקדוש יש דעה ברבותינו את הדגשת התורה "בדורותיו" לגנאי, שאם נח היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום!!!

וקשה שהרי אפשר לדרוש לזכות ולטובה, כפי שיש מרבותינו שדרשו שאפילו בדורותיו שהיו רשעים גמורים שאין כדוגמתם לרוע בכל זאת היה צדיק, אזי כ"ש בדורו של אברהם הוא היה צדיק, אז מדוע בחרו לדורשו לגנאי?? **ובפרט** שהתורה מעידה עליו שהוא צדיק תמים!!! **וגם** קשה שהרי כתוב בגמרא מגילה י"א כל מי שנאמר בו "היה" זה מתחילתו ועד סופו אז נח היה וגם נשאר צדיק עד סוף חייו, אם כן אפילו אם לעומת אברהם הוא צדיק קטן, בכל זאת למה כתוב שבדורו של אברהם הוא אינו נחשב

במדורש רבה בסוף חומש דברים כתוב: שנח אמר למשה אני גדול ממך שניצלתי מדור המבול, אמר לו משה: אני גדול ממך, שאתה הצלת את עצמך ולא היה בך כח להציל את דורך, אבל אני הצלתי את עצמי וגם הצלתי את דורי כשהתחייבו מוות בחטא העגל. **אבל** לכאורה הדברים תמוהים שהרי **בגמרא** סנהדרין קח' כתוב שכאשר נח בנה את התיבה במשך 120 שנה היה נח הצדיק מוכיח אותם ואומר להם דברים שהם קשים כלפידים, והרשעים היו מבזים אותו!! אז למה כתוב שנח לא חיזק אחרים??

וייתכן שנח לא חיזק כל עוד שלא נודע לו על המבול, אלא במשך שנים רבות הוא התבודד והתרחק מבני האדם, **אומנם** בזוהר כתוב שנח במשך 300 שנה עוד קודם שבנה את התיבה התרה והזהיר את בני האדם שיחזרו בתשובה, אז אם התרה מאות שנים, למה האשמה בו שלא הצליח להחזירם למוטב??

והנה לאחר המבול כתוב שנח הלך ונטע כרם, וכתוב במדרשים רבה ל"ו ג' שמצא ייחור מגן עדן שאותו יום נטע

חיזוק מתוך אהבה ושמחה – המשך

וְטָהַר לְבָבוֹ – נח

שנאה תיעוב ואיומים, ולכן לא הצליח לחזקם, ולמרות שבנה תיבה במשך 120 שנה גם הדגמה זו לא עזרה לחזק אותם. **וייתכן**, שאנשים שנהנו מהחיים והכל בעינם כהיתר לכן שום איום לא נתפס בהם, כי הם היו שקועים בהנאות הרגע, ולכן היה צריך רק הנאה אחרת ומיידית ועכשווית שתשלוף אותם מהנאות החיים האסורים, ועל נח היה מוטל לגרום להם ליהנות מתוך שמחה מקרבת אלוקים.

ולעומתו משה רבינו, למרות האכזבות הקשות מעם ישראל שבשיא הקדושה כשירד מההר ראה את עם ישראל שבמקום להמתין לו הם עובדים לעגל, למרות זאת משה רבינו המשיך להנהיג אותם הלאה מתוך כבוד ואהבה ונלחם עבורם שעדיף שימחק שמו ולא עם ישראל, וזאת במקום לתעב אותם, לכן הצליח!!! ובזה התגאה משה רבינו על נח לפני מותו, שבאהבה רבה במסירות נפש הצליח לקרב את עם ישראל תמיד ובכל מצב.

ללמדנו, שכפיות טובה גורמת לשנאה, ועינינו רואות את המלמדים בני זמננו שבאים עם חשק רב ללמד תורה לתלמידיהם אבל היום התלמידים בחלקם עקב ירידת הדורות לבס רחוק מהלימודים שכמעט אין לדמות את התלמידים בני דורנו עם התלמידים בני הדורות הקודמים, ומפריעים הם לרבים המנסה בכל כוחו ובכל דרך ללמד תורה, וכן הרבה מההורים מרגישים הרגשת כפיות טובה מצד יוצאי חלציהם שמקבלים הרבה יותר מהדור הקודם אבל לא יודעים להחזיר ולתת אפילו מחצית ממה שציפו מהם כהכרת הטוב אפילו שלא מתוך כיבוד הורים.

אבל למרות האכזבה והכעס העצור עלינו להירגע ולהבין שהתלמידים והילדים מסכנים הם שנולדו בדור קשה כל כך!!! וברגע שנבין שהכישלון הוא לא שלנו, למרות שיש אנשים שיש להם כריזמה טבעית שמצליחים גם בדור הזה, בכל זאת לא כל המחנכים והמלמדים הם בעלי כריזמה, וכל שכן לא כל ההורים שהם בתפקיד החינוך בלי שיבחרו במקצוע יש להם את הכריזמה הטבעית ובכל זאת עליהם להצליח בחינוך הילדים, והיום שהחוצפה עצומה ומחרידה!!! עצם הידיעה שהבעיה היא לא בהם אלא במחלת הדור!!! זה כבר מרגיע אותנו המחנכים וההורים, ויתן לנו כוח להמשיך ולנסות בכל כוחנו ובדרכים מגוונים איך ללמד ולחנך ולחזק מתוך אהבה כבוד ושמחה.

וגם אם לפעמים זה לא מצליח ואדרבא עוד הפכנו לכחלשים והיינו לבוז ללעג ולקלס, בכל זאת נתאפק ונמשיך באהבה ובסבלנות ומתוך שמחה, וחלילה לעולם לא להגיע לכדי שנאה בשום פנים ואופן!!! כי בגלל רגע של שנאה הבן או התלמיד שקולט זאת אפילו אם תסתיר זאת מפניו הוא ינעל מהשפעתך החינוכית, אבל אם תתמיד באהבה ובחינוך מתוך שליחות ומתוך כבוד ושמחה למרות הקושי העצום, דע לך שמתוך העקביות המתחנך והמתחזק קולט שבאמת אתה אוהב אותו ובאמת מכבד אותו ובכל מחיר, ולא כאהבה התלויה בדבר!!! ובשלב מסוים הוא יתעורר ויחזיר לך אהבה ויתחזק כרצונך הטהור הסבלן והאוהב.

"איש האדמה" - הזדמנות שנייה שכשלה

שמחה וטוב לב, לכן נטע כרם והוציא ממנו יין המשמח לבב אנוש. אבל טעה, כי השמחה הייתה צריכה להיות נטועה בליבו ובלבם, ולא היה צורך להוסיף שמחה דרך יין שזה גורם חיצוני.

וראיה לכך, שהנה נח ראה שאפילו השדים והמזיקים אהבו אותו ורצו שיהיה שותף שלהם והם השתתפו אתו בכל עניין שרצה, והנה גם בנטיעת הכרם השתתף עמו המזיק שאחראי על השכרות והזהירו שלא ישתה הרבה ושלא ישתכר **מדרש רבה ל"ג**, ומזה לבד היה לו לנח לראות שאין לו צורך ביין, שהרי גם בלי זה כולם כבר אוהבים אותו ושמחים בו, ויקבלו את דבריו באהבה. **וייתכן** שהיות והשתכר וסרח והתבזה, זה ריחק אנשים ממנו ומשמחתו שסרחה, ויותר לא הצליח לקרב אנשים, ואכן מאז לא שמעו עליו כלום. **ואולי** זו הכוונה, **שבימי אברהם לא היה נחשב לכלום**, כי ייעודו של נח היה לקרב רק מתוך שמחה וייעוד זה לא הושלם, ולכן לא הצליח לקרב אנשים.

אמנם נח קיבל הזדמנות נוספת לתקן את עצמו, כי בתיבה במשך שנה שלימה הוא דאג והשקיע במסירות נפש בכל יצורי עולם, ולא ישן וממש נחלה מזה, ויותר מזה הוא הקריב את עצמו שגם לא התפלל ולא למד תורה במשך שנה שלימה, אלא רק השקיע כל זמנו בחסד להציל את כל בעלי החיים שחיו אתו בתיבה ולהכניס בעצם להיות כמייסדי העולם העתידי.

לכן נח מתוך ההשקעה והמסירות במסירות נפש והקרבה עצמית הוא שוב התחבר באהבה לכל ברואי עולם, וכן ברואי עולם שהציל החזירו לו אהבתם, כמו הסיפור עם עוף החול, וכמו שכל השדים והמזיקים שהציל אהבו אותו באמת כפי שכתוב במדרש **רבה הנזכר קודם**, והיה עליו לנצל חיבור זה ולפתוח עולם חדש של נח המנהיג שבאהבה ובשמחה הוא מקרב לעבודת הבורא בעולם החדש שנוצר.

ונח הבין את העניין, ואכן מיד אחרי המבול רצה שיזכרוהו לטובה ושיהיו דבריו נשמעים בשמחה ויקשיבו לו רק מתוך

נח לעומת אברהם אבינו – המשך

הדברים זה גרם לכולם לצחוק עליו ולבוז לו כמופיע במדרש, ואפילו אביו מסרו לנמרוד הרשע להורגו וכידוע.

אבל אברהם אבינו נלחם לקרב אנשים מתוך אהבה, ואיך הצליח לקרב במקום בו נכשל נח, התשובה היא שהוא קירב מתוך נתינת מזון חינם, שקיים מצוות הכנסת

לעומת נח שנולד מושלם בגופו יותר מהקודמים אליו, מתוך שמחה שגרם לאנשים ואנשים אהבו אותו כי היה מושלם בגופו והביא שלמות ותיקון לעולם בלידתו וגם לאחר מכן, שמחו בו מאוד כשתיקן להם מחרישות וכלי עבודה. **מולו** כביכול מתייצב אברהם אבינו שדווקא נולד מנותק ומנודה מאנשים כי נולד טומטום **יבמות ס"ד** ומטבע

וטהר לבנו – נח

החסד ומתוך כבוד ושמחה והצליח לעשות נפשות כמתואר במדרשים. ואולי לכן נח לעומת אברהם לא נחשב לכולם, דהיינו בעבודה ובמבחן התוצאה של עבודת הקירוב.

אורחים בשלימות. וכידוע המאמר גדולה לגימה שמקרב את הלבבות, ובזמן של הנאה ממנת חיים שהאורח נהנה מארוחה טובה בחינם, אז בא אברהם באהבה מתוך מידת

ותבוא היונה, והנה עלה זית בפיה – המשך סיבת הכישלון

וכן דווקא לפני היציאה מהתיבה האריה פוצע את נח ועשה אותו בעל מום כי אחר לו את הארוחה, וזה אחרי שמלך החיות ראה את נח במשך שנה שלימה טורח עבורו.

ייתכן והניסיון של נח לקראת הקמת העולם החדש, היה על ידי יונה, שהיונה חזרה בסוף המבול אל נח עם עלה זית בפיה, והמסר שלה היה כאמור **בפרק שירה ובגמרא בעירובין י"ח**, שמעדיפה לאכול מזונות מרים על ידי בורא עולם ולא לאכול דבש בידי אדם.

כך שנח יצא מהתיבה נכה, ולכן בניו הקריבו במקומו, וגם יצא מבוזה על ידי יונה, ושוב היה עליו להתגבר על הניסיון ולהתחיל את בניית העולם בשמחה ומתוך אהבה, אבל **משהוא נסדק בלבו**, ולכן רצה לשמוח בעצמו על ידי היין וגם לשמח אחרים, וכאמור נכשל והתבזה וחס בניו גם הזיקו, לכן לא הצליח לשמוח ולשמח, ולכן למרות צדקותו שהיה צדיק מתחילתו ועד סופו, בכל זאת חסר בייעודו.

ולכאורה זה ממש כפיות טובה, לאדם שמסר נפשו שבמשך 120 בנה תיבה, והאכיל במשך שנה תמימה ביום ובלילה בלי מנוחה את כל בעלי החיים, ודווקא לקראת הסוף היונה אומרת לו שהיא לא מעוניינת במה שנתן לה במשך השנה!!!! וזה ממש פוגע ומעליב ושובר בן אדם.

ללמדנו, שלפעמים האכזבות הקשות והמרירות הבאה מתוך האכזבות זה בעצם ניסיון מיוחד עבורנו, ועלינו להתגבר על הכאב והאכזבה ולהמשיך במלאכת הקודש כאילו לא הייתה שום אכזבה, ולדעת שזה ניסיון, ובדיקה עבורך!! ולפעמים זה ניסיון בהזדמנות האחרונה שלך שיותר לא יגיעו עוד הזדמנויות, כמו של"נח" כבר לא היה כביכול הזדמנות שלישית!! ונכון זה עדיין זה לא קל, אבל הידיעה מקלה להתגבר על הניסיון, וגם הפירות שבסוף שווים הכל.

ושימו לב למרות האכזבה הקשה שהיה לנח מהנכות שקיבל מהאריה וגם מהפגיעה שהיונה פגעה בו, עדיין בורא עולם נתן לו עזרה ותמיכה מצד אחר ובלתי צפוי שאמור היה לעודד אותו לאזן את קושי הניסיון, וכפי שאמרנו קודם בשם המדרש רבה שהשדים והמזיקים באו אליו בידידות להשתתף עמו בכוונות טובות ונתנו לו עצות טובות ואמתיות, וזה היה אמור לאזן לנח את הניסיון, שיוכל להתגבר על עיצובו ולהתחיל דף חדש בשמחה למרות הקושי!!! כי בדרך כלל הקב"ה נותן ניסיון ובו זמנית הוא פותח פתח של תקווה להצלחה ועידוד להתגבר על הניסיון והמצב הקשה!!! רק תנצל את שערי התקווה, ואל תישבר ואל תיכנע חלילה, רק חזק ואמץ ותצליח אמן ואמן.

אהבה וכבוד משפיע גם על רשעים

ברשעותו שאפילו הסכים שיהיה מלחמת אחים ושיהודים יהרגו אחד את השני בלי לדעת כמה דם רב בסופו של דבר ישפך, עד כדי כך היתה רשעותו רבה!!!

אבל ברגע האחרון לפני מלחמת האחים אמר לו יהושע: **בני**, תן נא כבוד לה' והודאה לה' והגד נא לי את האמת, וכי לא מספיק דם נשפך??

והנה ראיתי **בנביא יהושע פרק ז'** שעכן משבט יהודה מעל בחרם ולקח שלל אסור בתקופת משה רבינו וגם מחרם יריחו בתקופת יהושע בן נון, ובגלל חטאו מתו מעם ישראל 36 יהודים רוב סנהדרין ככתוב ברש"י שם. **ובורא** עולם ציווה את יהושע לעשות הגרלה ונלכד עכן משבט יהודה, ובהתחלה הוא הכחיש, והמצב החמיר עד כדי כך ששבט יהודה שרצו להגן על בן שבטם זלזלו בגורל שעשה יהושע, ובאו להילחם נגד יהושע עד כדי מלחמת אחים.

וזה מדהים במקום לדבר אתו בנחישות ובקשיחות ובצעקות שהרי יהושע ידע בבירור שעכן רשע ושקרן בכל זאת הוא מדבר אתו ברוך ובאהבה!!!! אבל זה מה שעזר וסוף סוף עכן הודה בחטאו.

ושימו לב, שרשע זה שכבר מתו עשרות יהודים צדיקים בגללו לא חזר בתשובה מעצמו, ועד כדי כך המשיך

ללמדנו שגם לרשע גמור, מילה טובה מתוך רוח ואהבה יכולה לחולל מהפך יותר מאיומים ודיבורים קשים, וכל שכן על לדינו ותלמידיו.

דבר מבהיל – המשך

ולמה?? ואיך זכה לדבר גדול ועצום כל כך?? התשובה היא, כי כשהוא הודה על חטאו בכך הוא מנע מלחמת אחים, כי שבט יהודה הגנו עליו ופקפקו בכוח הגורל, וסיכנו את חלוקת הארץ על פי גורל כציווי ה', לכן התוצאה של חזרתו בתשובה גרמה לתוצאה עצומה בחשיבותה, ולכן זכה להארה עצומה לחבר תפילה השלמה לתפילת עלינו לשבח שחיברו יהושע בן נון צדיק הדור - דורו של עכן.

את התפילה החשובה - החצי השני של תפילת עלינו לשבח, "על כן נקוה" מי חיברו??? כתוב **במגלה עמוקות** פרשת ואתחנן אופן קלג' שעכן חיבר אותו, ומרומז שמו **בראשי תיבות "על כן נקוה"**.

וזה דבר מבהיל ביותר, אותו עכן שהיה רשע היה שמעל בחרם ובא על נערה מאורסה ועוד עבירות כמובא בסנהדרין מה' וזכה לחבר תפילה קדושה מאוד הנאמרת בסוף כל תפילה!!!

ללמדנו, שאם ההתעוררות גורמת למהפך אצל חברים ומשפחה, דע לך שאתה יכול להגיע לעליה רוחנית עצומה ממש!! ואני מתקנא בהרב אורי זוהר שליט"א שזכה בכוח התשובה שלו שזעזע בזמנו את עולם התרבות החילונית בארץ ישראל, להיות ממובילי תנועת התשובה בארץ ישראל משך עשרות שנים, ורבים ואלפים ורבות חייבים לו את חייהם הרוחניים!!! אשריו ואשרי חלקו!! וגם אתה תתעורר ותשפיע על קרוביך וחבריך ומכריך ותזכה גם אתה לאור גדול אמן ואמן.

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו

ותרגיש נח - כסימן!!!! ולצערו מאז חורבן הבית רבו מחלוקות בין גדולי ישראל, ובד"כ אלו ואלו דברי אלוקים חיים, ולפעמים רק לאחר דורות רואים את התועלת בשני הדרכים השונים לתועלת עם ישראל, אבל לפעמים בוועת

גם על צדיק שהתורה שיבחה כמה פעמים, יש אפילו מרבתינו דורשים אותו לגנאי, לכן לא להיבהל מדיבורים כאלו על צדיקים שאתה יודע שהם צדיקים, כי למרות כל הדיבורים עדיין הוא צדיק, ורעיון זה - זה מהתורה!!!!

וטהר לבנו - נח

ככתוב בתפילה מפורש!! "והסר ממנו יגון ואנחה" כי הרבה טשטוש ושנאת חנם יש בעם ישראל בגלל המחלוקת בין גדולי ישראל רח"ל.

אש מחלוקת ועל זה בוכים "השיבה שופטנו ויועצינו כבתחילה, והסר ממנו יגון ואנחה". כי בעת חסרנו זאת רבה אנחתנו ויגוננו כי רב הוא, ואכן על זה יש לבכות

לכן השתדל להרחיק את המחלוקת מפתח ביתך ומפתחי פיך תמיד, ולא תגרום בקנאות של מחלוקת שיוצאי חלציך ימאסו או יבעטו בדת.

ויולד נח שלשה בנים את שם את חם ואת יפת

ונראה, שאדרבה, נח נתן לשני בניו הנותרים כוח מיוחד ונפלא!! **ואם** הם היו משתמשים בו לטובה היו מצליחים יותר מאשר שם, כי חם יכל להיות **חם ואש יוקדת לעבודת ה'**, רק תחת זה הוא הלך **לדרך העקלקלה** הקלה ונהיה **חם לעבירות** רח"ל.

וכן יפת שאכן זכה גם ליפות את התורה כפרש"י ב"יפת **אלוקים ליפת**" אבל בעיקר צאצאיו השתמשו ביופי שנקבע להם לדורות לתרבות רעה.

דווקא "שם" הבינוני, צמח והתעלה יותר מאחיו!! אז עלינו לדעת כישורים זה מצוין!!! אבל יש בהם סיכון גדול, לעומת זאת דרך האמצע זה לאט אבל בטוח. לא פלא שכך ביקשה חנה הצדיקה ששמואל יהיה בינוני.

ללמדנו, שלפעמים אתה מרגיש מקופח מול חבריך הגאונים והמוצלחים והמוכשרים, ואתה מתייאש מראש כי אין לך כישורים ונתוני פתיחה חזקים, אבל דע לך כי דווקא אתה הבינוני יכול להצליח יותר מהמוכשרים, כי אתה יכול להיות עקבי במטרה כי אתה לא תסמוך על כישוריך כי אין לך כישורים, אלא תתאמץ בקביעות וכשמתמידים בעקביות מתעלים ומצליחים ורבות ראיתי בחיי שהמוכשרים שהיו הבולטים בצעירותם לא הצליחו בחייהם, לעומת זאת הבינונים שהתמידו עלו והצליחו בחיים, אז קדימה אל תתייאש תשקיע בהתמדה ותתעלה.

וגם בעניין עבודת השם, אל תיפול ברוחך שאינך מבית של אדמו"רים או מבית של גדולי ישראל וראשי ישיבות, כי רוב עובדי השם שצמחו ביראת שמים וגדלו בתורה הגיעו מבתי פשוטים מאוד, כי לא סמכו על יחוסם אלא עבדו קשה ובהתמדה, אז גם אתה יכול לגדול לענק בתורה וביראת שמים, קדימה חזק ואמץ, וזכור "נח לא נח", אלא עבד קשה מאוד מאוד!!! וזכור את אברהם שהיה מבוזה מלידתו כי נולד טומטום וגם יצא מאבא תרח והפך לאבי האומה הישראלית, וזכור שהרבה מגדולי ישראל גם בני דורנו שאביהם היה מפשוטי העם וצמחו למאורי הדור, אז גם אתה יכול, רק תאמין בכוחך כי רב הוא ותשקיע ותתעלה ותצליח!!!

עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התיבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר

"וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה קומתה"

הרשעים שבדור, דהיינו שאכן ה' קיים אותם בנסי ניסים בתיבה, ויתכן שבנס שהפירות לא הרקיבו ולא התעפשו טמון בזה שבתיבה היה נס שלא היה חם ולא היה חסר חמצן אלא היה האויר נקי ובריא, וקצת ראייה יש ממה שכתב רש"י בפסוק "אך נח" שהיה גונח וכוחה דם מטורח הבהמות והחיות, משמע שלא סבל מחום ריח וחנק בתיבה.

ואכן מפורש בגמרא **זבחים קי"ג** שעוג והראם הענק עמדו בצדי התיבה ששם היה נס והמים לא היו רותחים ולכן גם התיבה הצליחה להחזיק מעמד ממי המבול.

ובפשטות, כפי דברי הרמב"ן, שבורא עולם רצה שמלבד הניסים, יהיה חלק מהדברים בדרך הטבע, בכדי לצמצם את הצורך בניסים עד כמה שהדבר אפשרי. **אבל** אם כן עדיף נס אחד, שהרי הדגים לא מתו שלא נגזר עליהם ולכן הם העמיקו לעומק האוקיינוס שלא התחמם.

והנה בארץ ישראל יש דעת ר' יוחנן **בגמרא זבחים קי"ג** שלא היה מבול, ומכל מקום כל תושביה מתו מהחום והרעל של הגופרית, ואם כן בורא עולם יכול היה לצוות לנח לעבור לגור בארץ ישראל, ושם להצילם שלא ימותו מחום ומחנק כדרך שהצילם בתיבה, וכך לפחות יחיו ברחבות, ושכל חיה תדאג בעצמה למזונותיה!! מאשר כל כך הרבה קושי לנח ויותר ניסים במשך שנה שלימה??

ובפשטות בורא עולם רצה, שנח יטרח 120 שנה בבניית תיבה בכדי להמחיש לכולם ולעצמו את המבול שאמור להיות, ואולי יחזרו בתשובה. ושוב ראיתי כן **במהרש"א**.

"שם" זה ביטוי שבו זה כמוקדש להשם - בורא עולם, אבל במידת הבינוני, וכשמואל הנביא שביקשה עליו אמו שיהיה "זרע אנשים" וכהסבר הגמרא **ברכות ל"א**, "שרבנן אמרו: זרע אנשים זרע שמובלע בין אנשים, ופירט רב דימי: שלא יהיה ארוך ולא גוף, ולא שמן או רזה, ולא לבן מידי ולא שחור, ולא חכם ולא טיפש, אלא "בינוני" המוקדש ומושאל להשם. אבל "יפת" זה מבטא יופי שזה כבר לא אדם בינוני, אלא בולט ביופיו מאחרים, וגם "חם" זה מבטא חמימות, שזה לא מידה של בינוני - פושר, ואכן הוא היה חם לעבירות!!! ולכן הוא קולל לדורותיו.

ונשאלת השאלה, איך אבא צדיק קורא לבניו שמות שמזיקים להם?? והאם יש לו לנח חלק בנפילתו של חם ולטווח ארוך גם של יפת??

ללמדנו, שלפעמים אתה מרגיש מקופח מול חבריך הגאונים והמוצלחים והמוכשרים, ואתה מתייאש מראש כי אין לך כישורים ונתוני פתיחה חזקים, אבל דע לך כי דווקא אתה הבינוני יכול להצליח יותר מהמוכשרים, כי אתה יכול להיות עקבי במטרה כי אתה לא תסמוך על כישוריך כי אין לך כישורים, אלא תתאמץ בקביעות וכשמתמידים בעקביות מתעלים ומצליחים ורבות ראיתי בחיי שהמוכשרים שהיו הבולטים בצעירותם לא הצליחו בחייהם, לעומת זאת הבינונים שהתמידו עלו והצליחו בחיים, אז קדימה אל תתייאש תשקיע בהתמדה ותתעלה.

וגם בעניין עבודת השם, אל תיפול ברוחך שאינך מבית של אדמו"רים או מבית של גדולי ישראל וראשי ישיבות, כי רוב עובדי השם שצמחו ביראת שמים וגדלו בתורה הגיעו מבתי פשוטים מאוד, כי לא סמכו על יחוסם אלא עבדו קשה ובהתמדה, אז גם אתה יכול לגדול לענק בתורה וביראת שמים, קדימה חזק ואמץ, וזכור "נח לא נח", אלא עבד קשה מאוד מאוד!!! וזכור את אברהם שהיה מבוזה מלידתו כי נולד טומטום וגם יצא מאבא תרח והפך לאבי האומה הישראלית, וזכור שהרבה מגדולי ישראל גם בני דורנו שאביהם היה מפשוטי העם וצמחו למאורי הדור, אז גם אתה יכול, רק תאמין בכוחך כי רב הוא ותשקיע ותתעלה ותצליח!!!

עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התיבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר

"וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה קומתה"

תיבת נח מצד אחד היו בה עניינים על פי דרך הטבע, שזה עצם בניית התיבה מעץ שבדרך הטבע צף על פני המים ולא הצלה על ידי נס נגלה, וגם היה צורך בזפת מבחוץ וגם מבפנים, וכהסבר רש"י שבמבול היה מים רותחים וזרימה חזקה מאוד לכן היה צורך בזיפות ואיטום חזק, אומנם מצד שני היא הייתה מלווה בניסים כדלהלן.

כי איך יתכן במציאות שכל בעלי החיים שבעולם נכנסו בזוגות לקומה אחת של תיבה קטנה?? וגם איך החיות והבהמות שהיו בקומה וגם קומת הזבל שהצטבר בתיבה אטומה לא הסריח את התיבה כגיהינום עד כדי פיצוץ, וכידוע שמזבל צבור אפשר אפילו לייצר גז?? ואיך נח ומשפחתו לא נחנקו מחוסר אוויר ומסירחון נוראי??

וזה באמת פלא עצום כי בעצם הם חיו במקום אטום שאמור בדרך הטבע להיות רותח מהמים הרותחים שהיו מתחת ומצידי התיבה - מי המבול שהיו רותחים!!! ובעצם הם היו אמורים לבשל את הנמצא בתיבה האטומה בלי אוורור כמו בישול בסיר לחץ!!! **ובנוסף** איך האוכל של שנה שלימה החזיק מעמד ולא החמיץ והרקיב במשך שנה שלימה?? **ועוד פלא עצום** איך חיו שנה שלימה בלי שינה!!! **כמבואר במדרש תנחומא נח סימן ט'**, הרי הנשבע שלא יישן 3 ימים מלקים אותו על שבועת שווא כי זה לא אפשרי?? אלא גם זה היה נס מעל דרך הטבע.

ואכן רש"י כתב על הפסוק "והקמותי את בריתי", ברית היה צריך על הפירות שלא ירקבו ויעפשו, ושלא יהרגוהו

וטהר לבנו - נח

העולם החדש שיהיה לאחר המבול, על ידי שעשו חסד 24 שעות לתת אוכל לכל הבריות בלי הפסקה במסירות נפש מחרידה בלי מנוחה ועיכוב של שניה. **ובאותו זמן** זה היה תחליף לתורה ותפילה, כי בזמן שיש מידת הדין בעולם חובה מצד שני להגביר את מידת החסד במסירות נפש!!! **ולכן** התיבה הייתה "תיבה" מרוכזת של "חסד", רק ככה העולם החדש נבנה.

וגם לאחר סיום תפקידה, התיבה עדיין עשתה חסד, שהיא החזיקה את **המן** ועשרת בניו תלויים על קרש שנטל המן ממנה לתלות את מרדכי, והיא כביכול תרמה את עצמה כי ידעה את האמת שזה חסד נוסף לעולם שיהיה תלוי עליה עוד סירחון אנושי - של המן, "חסד".

ללמדנו, שיש מצבים שעלינו להתרכז כערך עליון ובמסירות נפש במידת החסד, ומכאן הדברים אמורים לכל מי שהלימוד והתפילה קשה עליו, ולכן אינו בישיבה או במסגרת לימודית, ובמקום שיהיה מנותק מעולם היהדות, וכך דרכו לנפילה והדרדרות רוחנית מהירה השם ירחם, חלילה לך לעשות כן לנשמתך הטהורה, קדימה יש עוד תחום ביהדות שתוכל להתעלות בו ולהתקדש דרכו, וזה ייתן לך יראת שמים, והוא שתיתן את כולך להרבות חסד, ותוציא את כל מרצך בחיובי בארגון פעולות חסד ככל יכולתך, ואתה יכול!!! אז קדימה במקום בטלה והדרדרות תעזור לאחרים ותהיה נח לאנשים ותהיה נחמד למטה ונעים למעלה, לך בכוחך זה והושע את ישראל.

תיבה אחת או כמה תיבות?? - המשך

בכדי לעורר אותם בתשובה, וגם יתכן שכמו שבעגלה ערופה הולכים לפי העיר הקרובה אולי גם כאן העיר הקרובה ביותר למגורי נח ובניו היא זו שתינצל.

אבל כאן יש מקום לטעון שהי' היה יכול לפזר את בני נח בכמה ערים, וכך יהיה מצב שיש יותר מ10 צדיקים בעולם אבל בכל זאת אין עיר אחת שיש בה עשרה צדיקים?? **ואכן** יש מקום לדון מה קורה במצב כזה שיש 10 צדיקים בעולם אבל לא בעיר אחת האם זה מגן או לא מגן, ועל הצד שזה כן מגן על מי זה יגן?? (ובשאלה זו אפשר לדון ולהתעמק בבקשת אברהם על ערי סדום בפרשת לך לך).

אבל בפשטות נראה שזו אינה טענה, כי נח חינך את בניו לטוב, וחלק מהחינוך היה לשמור אותם קרובים אליו שכך לא יושפעו מרשעותם של אנשי הדור ההוא, ולפזרם בכמה ערים זה לכאורה כביכול נגד הבחירה הטובה של נח לחנך את בניו כראוי.

ויש קצת הוכחה מהפסוקים שבניו גרו יחד עמו, שהרי כתוב בהתחלה **"ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך"**, ואילו בהמשך כתוב בתמצית **"בא אתה וכל ביתך אל התבה"** – **"וכל ביתך"** הכוונה היא לכל משפחתו, אבל היות ולא כתוב **"וכל משפחתך"** משמע גם שהם גרו אתו ובביתו, למרות שבניו היו נשואים הם גרו בביתו.

על כל פנים לאנשי עירו למרות רשעותם הם היו ניצולים, אבל להכניס אותם בתוך התיבה עם הצדיקים לא שייך, כי הם רשעים **ולא ינוחו בגורל הצדיקים**, וגם לרשעים לא היה מגיע את כל הניסים שהיו בתיבה, אלא היה עליהם להשתדל יותר להינצל עד כמה ששייך בדרך הטבע, וכן לסבול הרבה יותר בתיבה ממה שסבלו נח ומשפחתו בתיבה, **כי הם רשעים גמורים**.

וייתכן שלכן היו צריכים לעשות הרבה תיבות כי להם וודאי מגיע כמה שפחות לסמוך על הנס, ויתכן גם שכל דרגת רשעות היו צריכים תיבה נפרדת כי כך יהיה להם כמה דרגות של סבל כפי גודל רשעותם.

והיות והם היו רשעים וצחקו על נח וגם הם ניסו לשבור לנח את התיבה שבנה כי לא האמינו לדבריו, ואם כן בוודאי הם לא היו עוזרים לו לבנות להם תיבות, ולכן על הצדיק הייתה מוטלת הטרחה להתאמץ עבור הרשעים שלעגו לו והציקו לו.

אבל, ייתכן עוד, שבזמן רצה שמצד אחד יהיה גיהינום עלי אדמות לנח ובניו, כי כאשר העולם בצער גם על הצדיקים לסבול כפי שנאסרו בתשמיש.

אבל יש כאן יותר מכך, שהרי בתיבה היה חנוק ומסריח והיה אסור ללמוד תורה ולהתפלל עם הזכרת שם השם, וגם אם נניח כאמור שהיה נס ולא היה לא חס וגם לא מסריח ולא חנוק בתיבה, בכל זאת לא היה להם זמן אפילו לישון ולכאורה גם לא זמן להתפלל וללמוד, **ואיך** נח ובניו הצדיקים שנה שלימה חיו בלי לימוד תורה ובלי תפילות??

אלא "עולם חסד יבנה", לא כתוב **עולם בחסד נבנה**, אלא בלשון עתיד - **"יבנה"**, דהיינו שנח ובניו בשנה זו בנו את

ללמדנו, שיש מצבים שעלינו להתרכז כערך עליון ובמסירות נפש במידת החסד, ומכאן הדברים אמורים לכל מי שהלימוד והתפילה קשה עליו, ולכן אינו בישיבה או במסגרת לימודית, ובמקום שיהיה מנותק מעולם היהדות, וכך דרכו לנפילה והדרדרות רוחנית מהירה השם ירחם, חלילה לך לעשות כן לנשמתך הטהורה, קדימה יש עוד תחום ביהדות שתוכל להתעלות בו ולהתקדש דרכו, וזה ייתן לך יראת שמים, והוא שתיתן את כולך להרבות חסד, ותוציא את כל מרצך בחיובי בארגון פעולות חסד ככל יכולתך, ואתה יכול!!! אז קדימה במקום בטלה והדרדרות תעזור לאחרים ותהיה נח לאנשים ותהיה נחמד למטה ונעים למעלה, לך בכוחך זה והושע את ישראל.

ולפי הדברים שכתבנו קודם, יש כאן מקום להתבונן ולהעמיק, **שברש"י** בפרשה הקודמת **מובא**, א"ר יודן: מה הטעם שכל הדורות הולידו בגיל 100 שנה ואילו נח רק בגיל 500 שנה?? **ותירץ**, שאמר ה' אם רשעים הם יאבדו במים ורע לצדיק זה, ואם צדיקים הם **וכי אטריח את נח לעשות הרבה תיבות**, לכן כבש את מעיינו ולא הוליד עד 500 שנה.

ולא הבנתי זאת, למה אם יהיו צדיקים יהיה עליו לבנות כמה תיבות, הרי גם ככה תיבה אחת לא הספיקה לנח ולכל זוגות של בעלי החיים והאוכל לשנה והזבל של שנה שלימה, ובכל זאת כולם נכנסו בנס עצום, אז למה לא יצליחו להיכנס באותו נס עוד כמה זוגות לתיבה?? **וגם** הפרסום של בניית התיבה נעשה באופן מושלם כי היא נבנתה במשך 120 שנה, וכי מה יוסיף בניית עוד כמה תיבות?? **ואם** כן לכאורה מכל הסיבות לא מובן מדוע אם היו נולדים לו עוד ילדים היה עליו לבנות עוד תיבות??

ואולי אכן אם היו נולדים לו עוד ילדים ורק אותם היה עליו להכניס לתיבה ייתכן שאכן כל משפחתו היו נכנסים לתיבה אחת, אבל הבעיה היא שזה לא רק בניו, וכפי שהביא **השפתי חכמים בשם מהר"ם יפה ז"ל** שאם יהיו נולדים לנח עוד בני צדיקים יהיו הם ונשיהם יותר מעשרה צדיקים ואם כן הם יצילו את כל יושבי עירם. **ולכן** יהיה לנח טרחה לעשות תיבות רבות ליושבי עירם, כי הוא ובניו היו נכנסים לתיבה אחת, ושאר התיבות זה לתושבי העיר שניצלו בזכותם.

ולכאורה, אם כל בני נח היו מפוזרים בערים נפרדות, אם כן אין כאן עיר אחת עם 10 צדיקים שתינצל, אלא צריך לומר שבני נח גרו ביחד עם נח ולכן אם אכן גרו בעיר הרי שכל העיר הייתה ניצלת. **אבל** כתוב במדרשים שנח התבודד במשך שנות חייו בכדי לא להתקלקל מאנשי דורו, ואם כן הוא היה רחוק מהעיר, ואין כאן כלל תושבי עירו?? אז איך היה מציל עיר שלימה יחד עם בניו?? **אך** מרש"י בפרשת וירא (להלן י"ה, ל"ב) מוכח שאם נח ובניו ונשיהם היו עשרה הם היו מצילים, שרש"י כתב לגבי תפילת אברהם על סדום, **"שעל פחות מעשרה אברהם לא ביקש להציל, שהרי דור המבול שמונה היו - נח ובניו ונשיהם, ולא הצילו"**.

וייתכן שנח ובניו היו מצילים כי בעת בניית התיבה נח ומשפחתו עברו להתגורר בעיר לחיות דווקא בין אנשים

וטהר לבנו - נח

נאת זה בורא עולם רצה לעצור, כי יש גבול כמה אפשר לנצל צדיק, שהוא יטרח בשבילם והם ילעגו ויבוזו לו וינסו להרוס לו, ועוד ירוויחו ממה שטרח להם בחינם!!!! גם לירוק לך בפרצוף וגם לקבל פרס, עד כאן!!!

המשך

ייתכן שהכלל שצדיקים מגינים על העם יותר חשוב ממטרות חשובות אחרות של ה'!! וכך היה בסדום שהיו רעים וחטאים לה' מאוד, שגם שם למרות רשעותם אם היו שם 10 צדיקים כל אנשי העיר הרשעים היו ניצולים בזכות הצדיקים, כי בכל מקום שיש צדיק וצדיקים, הם מגינים על סביבתם, כי זה כוחו של צדיק, וכאמור כוחו של צדיק חשוב מעל לכל מטרה טובה וחשובה אחרת.

לפי האמור קודם, יוצא לנו שלמרות ובורא עולם רצה למחוק את כל הרוע שבעולם ולהתחיל דף חדש, בכל זאת כאמור עלתה האפשרות שינצלו רשעים של תושבי עיר שלימה, וקשה להבין זאת שהרי זה יהרוס את רצון הבורא למחוק את הרוע ולהתחיל דף חדש?? ואם כן קשה מדוע את הטענה הפשוטה הזו רש"י לא כתב, אלא רש"י כתב רק את הטענה "למנוע טרחה של צדיק", וכל כך למה???

ללמדנו, שלבורא עולם חשוב מאוד מאוד כבודו של צדיק, ונלמד מזה על עוצמת כוחו של הצדיק שהיא מעל מטרות חשובות אחרות, ולכן כדאי לנו מאוד להיות צדיקים, ולפחות בינתיים להידיבק בצדיקים ולהיות כביכול מאנשי העיר של הצדיקים, ועלינו להיות כנועים לדעתם בכל עניין ולקבל מרותם, וחלילה לא לפגוע בכבודם, ובזכות זה נזכה להינצל בזכותם מכל גזירה רעה ואדרבא נזכה לברכות ולכל טוב בזכותם, והלוואי שנזכה להיות מהצדיקים אמן ואמן.

ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו על הארץ

שמתוך העובדה שלא רק שה' דחה את המבול בשבוע אלא גם נתן להם את הנאות הגן עדן, זה היה נפלא בעינינו, ולכן היה מאמין ואינו מאמין שיבוא מבול וכפי שכתב רש"י.

ייתכן שמאחר שראה שבתחילת השבוע אכן התחיל מבול וכולם נבהלו אבל ברגע האחרון זה נעצר לכבוד מתושלת, חשב נח, שהרי כלל הוא שמיתת צדיקים מכפרת, ועוד כשראה שקבלו הנאות מעין גן עדן, אם כן אולי ה' ראה שבאיוס ובהפחדות לא הולך כפי שכל תוכחות נח הקשות שצעק עליהם שנים כלפידים לא החזירו אפילו אדם אחד בתשובה, לכן חשב נח שה' מפנק אותם באהבה, בכדי שאולי כך הם יתעוררו בתשובה.

ומאחר שראה נח שגם בשבוע זה הם לא חזרו בתשובה, חשב אולי זה אמור להיות תהליך ארוך וממושך לפחות שנה, כי בורא עולם ארך אפים וימתין בסבלנות שיחזרו בסופו של דבר בתשובה וכך לא יהיה מבול בעולם.

מה טיבם של שבעת הימים?? אמר רב אלו ימי אבילות של מתושלת ללמדך שהספדן של צדיקים מעכבים את הפורענות לבא. דבר אחר לשבעת הימים שהטעמים מעין העולם הבא כדי שידעו מה טובה מנעו מהן - סנהדרין ק"ח.

והנה בהלל אומרים "אודך כי עניתיני ותהי לי לישועה, אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה, מאת ה' הייתה זאת היא נפלאת בעינינו".

וכאן היה בדיוק ההיפך, שהיה להם שבוע שלם לפני המוות והגיהינום מיטב ההנאות מעין עולם הבא!!! וכל זה בכדי שיתעוררו להתבונן מה זכותו של צדיק ולאיפה הוא הולך ולמה כדאי לחזור בתשובה, ומצד שני אם למרות הכל הם לא יחזרו בתשובה אזי המהפך מקצה לקצה משיא ההנאות למבול רותח ישמש שיא הקושי והייסורים.

אמנם יתכן שנח לא הבין זאת, אלא חשב שלא יהיה מבול, ושה' - רחום וחנון שלא רוצה להרוג רק לתקן, כי הבין

ללמדנו, שדווקא כשאתה בשפל אל תישבר אלא תתמלא תקווה למהפך מקצה לקצה, כי בורא עולם אוהב תהפוכות מהפך לטובה לצדיקים ומהפך לרעה לרשעים, והשתדל להיות צדיק ותזכה לתהפוכות לטובה אמן ואמן.

מבול היה או לא היה בארץ ישראל

ואם כן התחדש חידוש עצום, שהיה כאן נס עצום בעוצמתו יותר עוצמתי מגודל קריעת ים סוף שכאן המים עמדו כחומה בלי שקפאו וזה היה מסביב לכל ארץ ישראל מכל הכיוונים זה פשוט מחזה אדיר של נס בלתי נתפס!!! ושוב חיפשתי מקורות לדברי וראיתי ברד"ל בפירוש פרקי דר' אליעזר ל"ב בשם הזוהר ויקהל קצ"ז א' כדברי שאכן היה כאן נס עצום שעמדו המים הרוותחים כקיר וכחומה מסביב כל גבולות ארץ ישראל!!!

ואם כן יוצא דבר מדהים יותר, שאנשים שגרו בארץ ישראל בפשטות לא מתו מיד מההבל שהרי כתוב שאנשים נסו וטיפסו על ההרים הגבוהים, סימן שלא מיד מתו מההבל והחום, ואם כן אנשי ארץ ישראל ראו נס מדהים ועוצמתי כזה, איך זה שהם לא חזרו בתשובה ואמרו יש מנהיג בעולם ומי כה' אשר בידו כל חי ובכוחו לפעול כרצונו ואין מעכב בידו, ואנחנו נשמח להיות מעבדיו כי זכות להיות עבדים למלך גדול ונשגב!!! אלא התשובה פשוטה היא, הנה לנו שוב דוגמה וראיה ברורה שרשעים אפילו על פתחה של גהינום לא שבים בתשובה, כי יצרם גדול ולא נשבר מכל מחזה, לא מחזה מפחיד ולא מחזה מרומם ומדהים של נס בלתי נתפס!!! אלא פשוט אטימות!!!

יש מחלוקת בגמרא בזבחים ק"ג האם היה מבול בארץ ישראל, ולדעת רב יוחנן לא היה מבול בארץ ישראל. ושואלת הגמרא לדעת ר' יוחנן הרי כתוב שכל בעלי החיים מתו והרי בארץ ישראל לא היה מבול אם כן כל מי שחי בארץ ישראל היה אמור להישאר בחיים?? ועונה הגמרא: שכל מי שחי בארץ ישראל מת מההבל של החום של המים הרוותחים והגופרית שהיו במים שהציפו את העולם.

והנה ברמב"ן בפרשת נח ובעצם כדבריו כתוב בפרקי דר' אליעזר ל"ב וכן מוכח במדרש רבה, שכתב שבארץ ישראל לא ירדו גשמי מבול וגם לא נפתחו מעיינות תהום אבל בכל זאת המים נשפכו מארצות אחרים לארץ ישראל.

אמנם פשטות הגמרא לכאורה סותרת את דעת הרמב"ן, שלפי דברי הרמב"ן מה הקושיה על ר' יוחנן איך מתו כל מי שחי בארץ ישראל אם לא היה מבול, הרי לדברי הרמב"ן השאלה לא מתחילה כי הם מתו על ידי הצפה וטבעו מהמים שעברו את גובה ההרים הגבוהים?? אלא מזה שהגמרא עונה שמתו מאויר רותח - הבלא, סימן שאכן המים לא נשפכו לארץ ישראל.

נזה קורה לאדם בזמן שהוא חוטא יכול לעבור מול עיניו כל דברי המוסר שלמד, וליזכור את כל ההבטחות והתפילות שהתפלל וקיבל על עצמו לא לחטוא והוא כמו אדם מכור ממוגנט נדבק בעיניים פקוחות לחטא!!! אז נקבל על עצמנו לא

וטהר לבנו - נח

להגיע למצב נורא שכזה שכביכול אין לנו כבר שליטה על הגוף שלנו, אלא נברח מכל חטא ונסגור את כל שערי החטא וגרורותיו, ובעזרת ה' נצליח להתעלות באמת ובתמים ולהתקדש אמן ואמן.

וישלח את הערב ויצא יצוא ושוב

ושאשתו תסבול מבדידות כי גם היא חטאה, אבל נח חיפש עילה לצעוק על העורב, וכאן הייתה לו הזדמנות מצוינת!!

ונעצם מדוע חשד העורב בנח בכוונות רעות של עבירות חמורות?? ויתכן שהיותו והעורב ראה שחם בנו של נח קלקל ושימש בתיבה לכן חשב שכולם צבועים ומתוך כך בא לחשוף גם בנח בכל דבר האסור. **ואם** חם שימש ראשון לפני הכלב והעורב יתכן שמתוך כך התיר העורב לעצמו לשמש בתיבה למרות האיסור, אבל נח צעק עליו שהוא רשע, כי הוא חשד בכשרים!! שהרי חם שימש בתיבה נענש באופן בולט שנהיה מכוער בבת אחת, ואילו נח נשאר במראהו ולא התכער. **אומנם** בטענתו הראשונה אכן טען העורב כראוי נגד נח וכדברי הגמרא.

ונעצם כך מתנהג כל פושע בעל עבירה, הוא נתלה באיזה אחד ממשפחת רבנים או אפילו רב שיצרו הגדול הכשילו וסרח וחטא, ומזה הוא מקיש על כל הרבנים שהם צבועים, ומתוך זה הוא מתיר לעצמו לחטוא, כי גם הרבנים צבועים וחוטאים למרות האיסור, וכך דרכו של יצר הרע להתיר איסורים כי אם בארזים נפלה שלהבת מה נענה אנו אזובי הקיר!!!

ועל זה מגיעה צעקה גדולה אפילו מהאדם הכי נח!!! רשע!!! וכי אני כמוד!!! תפסיק לזרוק בוץ על הרבנים בכדי להתיר לך כל דבר אסור, "רשע" ולכן אל תנסה לשמוע דברים רעים על רבנים, ואם שמעת, עליך להתחזק בקיצוניות, שהרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מהיין, וכ"ש ברב שסרח, אבל אם תהנה מהשמועה ותפטיר מהשפה ולחוץ "אוי ווי" וה' ירחם, ותנסה לברר עוד פרטים במקום להתחזק, דע לך שאתה שבוי בידיו של היצר שיתיר לך כל דבר אסור, ראה הוזהרת!!!

ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את היונה מן התבה

וללמוד כפי שלא היה זמן לישון, בכל זאת היה לו צימאון עצום, כי איך אפשר שנה שלימה בלי תפילה!!! ואיך אפשר שנה שלימה בלי תורה!!! איך זה אפשרי??? זה ממש לא היה נח לנח!!!

לכן לנח בער לבדוק מה קורה בחוץ, האם העסק נרגע, האם כבר אפשר סוף סוף להתכונן לתפילה וללימוד תורה, וכידוע חלק מההכנות לתפילה זה להתכונן נפשית לתפילה וללימוד!!! כדברי המשנה בברכות פ"ה חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת קודם התפילה.

ובשביל בדיקה חשובה זו שגזלה מזמנו החדש, היה עליו להתפרע במהירות יתר להספיק מהר יותר מהרגלו וכך התפנו לו מספר רגעים עבור הבדיקה.

ללמדנו, שגם אם אתה אנוס וכאמור במאמר קודם, ולא מסוגל ללמוד ולהתפלל, לפחות שיכאב לך ותשתוק להגיע לתפילה וללימוד!!! ואל תתייאש לנצח מהתחברות לתורה ולתפילה, אלא תבכה שכרגע אתה תלוש ממקור החיים ותשאף באמת למצב שתתחבר, וככה באמת תגיע לזה בסופו של דבר.

כי הנה נח שהיה כולו קודש צדיק תמים, מציל עולם בחסד, כל כולו בלי מנוחה, בכל זאת לא היה רגוע בתוכו ובדק האם אפשר לחזור ולהגיע כבר למצב של תפילה ולימוד תורה. אז אנו שאיננו צדיקים גמורים וממש לא תמימים, וגם לא עסוקים כל זמננו בחסד ובמסירות נפש, אז כל שכן שחייבים לשאוף ולהתחנן בכל ליבנו שנוזכה להגיע לשערי תורה ושערי תפילה, וכל הזמן תבדוק האם כבר התחברת!! ובעזרת ה' אתה תנסה ותתחיל וה' יעזור לך מאוד להתעלות ולהתחבר אמן ואמן!!!

ויבן נח מזבח לה'

בעל מוס, ובכל זאת הוא בעצמו התעקש לצעוד ולהקריב ולא אמר לבניו לכו במקומי כי אתם המקריבים. וגם לא נשכח שהוא גם היה פגוע ממה שפגעה בו היונה שהעדיפה לאכול מרורים ולא את הדבש שלו, ואולי גם היה פגוע מכך שהאריה פצע אותו בלי התחשבות במאמציו הרבים ביום ובלילה, ובכל זאת נח התאמץ לעשות את המקסימום ולבוא ממרחקים בגופו ולהיות נוכח בהקרבה.

וזה שווה התפעלות, כי נח לא התחמק מחמת האונס, ולא הקריב בסמוך לתיבה רק לצאת ידי חובה, אלא חיפש שלימות מצדו, וגם שבמציאות זה לא שלימות שלו, כי לא הוא זה שהקריב. **לכן**, "וירח ה'" הבטיח לו השם שלא יוסיף לקלל ולהכות, כי השקעתו והתאמצותו של נח שמחה מאוד את ה'!!!

כתוב בגמרא סנהדרין ק"ח: **טענה ניצחת טען העורב לנח**: אתה שונא אותי כמו שבורא עולם שונא אותי, שהרי מן הטהורים לקחת 7 זוגות ומהטמאים רק זוג אחד, אז למה לא לקחת ושלחת אחד מהשבעה?? שהרי אם תשלח אותי ואמות על ידי שיפגע בי שר של חמה או שר של צינה נמצא העולם חסר בריה!!! **וכי את בן זוגי אתה רוצה?? ענה** לו נח: **רשע**!!! וכי אני כמוך, ששימשת בתיבה?? הרי במותר לי נאסרתי כל שכן בשל אחרים!!! ולכאורה טענה טובה ענה לו נח!!! אבל יתכן שהעורב חשד בנח שיעשה כן לאחר שיצאו מהתיבה, ואם כן מה תשובת נח לעורב??

ואולי אכן נח באמת שנא את העורב כי העורב שימש בתיבה, ולכן לא היה אכפת לנח שימות העורב בחוץ

המפרשים שואלים, מדוע נח בדק מספר פעמים מה המצב והאם אפשר כבר לצאת מהתיבה, הרי ממילא הוא לא יצא בלי ציווי מיוחד של בורא עולם, כפי שכתוב בהמשך הפסוקים ח' ט"ז **"וידבר אלוקים אל נח לאמר: צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך"** ולא שחשב לצאת בלי רשות מפורשת מה'?? **וגם** קשה שהרי נח היה עסוק כל רגע פנוי לחסד - להאכיל את כל בעלי החיים שבתביבה, ודקה של איחור בהזנת האריה גרמה לו נכות, אז מאיפה לו זמן פנוי לבדוק מה חדש בעולם??

אלא ייתכן, שלמרות שהיה מוטל על נח להתעסק בין כתלי התיבה רק בחסד 24 שעות, בכל זאת היה לו צימאון עז להתפלל וללמוד תורה, ונכון שבתביבה היה אסור בגלל הריח של הבהמות והזבל, או שלא היה זמן להתפלל

ללמדנו, שגם אם אתה אנוס וכאמור במאמר קודם, ולא מסוגל ללמוד ולהתפלל, לפחות שיכאב לך ותשתוק להגיע לתפילה וללימוד!!! ואל תתייאש לנצח מהתחברות לתורה ולתפילה, אלא תבכה שכרגע אתה תלוש ממקור החיים ותשאף באמת למצב שתתחבר, וככה באמת תגיע לזה בסופו של דבר.

כי הנה נח שהיה כולו קודש צדיק תמים, מציל עולם בחסד, כל כולו בלי מנוחה, בכל זאת לא היה רגוע בתוכו ובדק האם אפשר לחזור ולהגיע כבר למצב של תפילה ולימוד תורה. אז אנו שאיננו צדיקים גמורים וממש לא תמימים, וגם לא עסוקים כל זמננו בחסד ובמסירות נפש, אז כל שכן שחייבים לשאוף ולהתחנן בכל ליבנו שנוזכה להגיע לשערי תורה ושערי תפילה, וכל הזמן תבדוק האם כבר התחברת!! ובעזרת ה' אתה תנסה ותתחיל וה' יעזור לך מאוד להתעלות ולהתחבר אמן ואמן!!!

"ויעל עלת במזבח, וירח ה' את ריח הניחח ויאמר ה' אל לבו לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם, ולא אסף עוד להכות את כל חי". ולכאורה מה ההתפעלות של בורא עולם והתלהבות מהקרבתו, הרי זה היה צפוי שנת יקריב קרבנות, שהרי לא לחינם ציווה אותו בורא עולם שיכניס מבעלי החיים הטהורים 7 זוגות לעומת שאר בעלי החיים שאינם טהורים שמהם הכניס רק זוג אחד???

ונראה לתרץ, שהרי התיבה נחה בהרי אררט שזה באזור ארמניה, ומשם צעד נח כשהוא נכה ברגלו מהפגיעה שפגע בו האריה, וככה נגרר עם בהמות עד ירושלים למקום המזבח הראשון של אדם הראשון באבן השתייה. **ולא** נשכח, שנח בעצמו היה פסול מלהקריב מדרש ובה כי היה

וטהר לבנו – נח

ללמדנו, גם כאשר הדברים הטובים שרצית לא יוצאים מושלמים כפי שרצית בכל הלב, והדברים השתבשו ועוד דווקא ממש לקראת ביצוע הדבר הטוב, אל תישבר ואל תפעל ביאוש ובלי חשק - העיקר לצאת ידי חובה, אלא תמשיך לפעול כאילו הכל מושלם, גם אם באמת זה לא מושלם!!! כי לבוא עולם הכי חשוב זה הלב והרצון, ככתוב "וירח השם".

אז קדימה לעבודת ה' בלי וויתורים ובכל מצב, וכמו כן אם למשל קיבלת על עצמך 40 יום קדושה, אז גם אם נפלת ונכשלת וזה כבר לא מושלם תמשיך כאילו זה מושלם, ובעזרת ה' תצליח להשלים 40 יום ויותר רק חזק ואמץ אמן ואמן.

כל רומש על הארץ למשפחתיים יצאו מן התבה

ור' יוחנן מסביר שמילה זו חריגה בתורה כי בדרך כלל כתוב "למשפחותם", ולכן לוקחים את המילה ומחלקים אותה כאילו היא מורכבת מ-2 מילים, במשפחותי-הם שכאילו כתוב גם "הם" וגם "למשפחותם", והמשמעות אכן שהם בעצמם יצאו אבל בכל זאת הם לא יצאו בזכות עצמם אלא למטרת המשך משפחתם.

ולמה היה חשוב לתורה להדגיש זאת, שהם חיו רק בשביל מטרת המשך המשפחה שלהם?? וכי את כל הניסים הגדולים שהיו בתיבה וכאמור קודם, האם את כל הניסים הגדולים התורה כתבה לנו!!! וייתכן שהתורה באה ללמדנו, שלפעמים אנחנו חיים בניסים רק למען המשפחה שלנו, ואילו לנו עצמנו אין זכות קיום!! או שעבר זמננו, והמשמעות של זה היא, שלפעמים אדם תם זמנו שנגזר עליו לחיות או ליהנות מחיי עושר אושר ושלווה.

אבל לבוא עולם יש שנים מיותרות ממה שהצטבר מאנשים שמתו לפני זמנם, או שנחתך להם אושרם ועושרם בגלל חטאים שעשו, ואת זה הוא מוסיף לאנשים ענווים וצדיקים, כפי שמצאנו בילקוט שמעוני תהילים רמז תתמ"ג, שדוד המלך קיבל 70 שנות חיים מאדם הראשון. וייתכן שכמו שהקב"ה מוסיף לצדיקים ענווים ייתכן ומוסיף גם כשיש צורך למשפחה, כגון אם האבא מחזק את הילדים בתורה ויראת שמים, ואם הוא ימות הם יחלשו חלילה, או יותר גרוע מכך יצאו לתרבות רעה, לכן בורא עולם משתמש בכוח של "למשפחותיהם" ומאריך חיים לאבא או לאמא.

לכן, אבא יקר אמא יקרה, אח אחות ובן משפחה יקר, תתחזק ותחזק את משפחתך כך שיהיה לך סגולה אמיתית לחיות גם בעת צרה וסכנה וגם כשתמו ימי חייך, כי החיזוקים שלך למשפחתך נותנים לך המשך חיים, וגם תזכה לזכות לשפר את איכות חייך לחיי אושר ועושר אם לא רק בזכותך אז זה יהיה גם בשביל משפחתך, אבל ברור שאל תהיה גורם מקלקל שאז תוסיף סיבה למה לקצר לך את החיים, שיקחו אותך מהר בכדי שלא תקלקל את משפחתך, ודע לך שהילדים היום לא טיפשים הם יודעים אם אבא ירא שמים או בעל עבירה, אז "ובחרת בחיים" ועלה והצלח אמן ואמן.

הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו

ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכולם, וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות!!!

אלא בורא עולם רצה להוכיח את הצביעות והשקר שבאחדות שלהם!! הנה התבטלה מטרת האחדות, כי בורא עולם עצר את האחדות, והנה מיד בשיבוש קל, מיד יש כעס וזעם והיד קלה על ההדק ומיד הורג ופצח לו את המוח, בלי טיפת סבלנות לבדוק מה השתבש לחברו שהיה באחדות אותו לפני דקה שתיים. **כי** השנאה שלהם אחד לשני הייתה טמונה מתחת מסכת צבועה של מטרה משותפת, ובטל הדבר בטלה האהבה והרוע והשנאה יצאו לאור העולם באופן הכי מכוער והכי רצחני. **וכך** כולם ראו שאין דרך אחרת שמתקנת את המידות, רק דרכו של אברהם אבינו היא העבודה אמיתית שבונה אדם על פי היהדות ודרך ה', וכפי שנראה בהמשך בפרשת לך לך ב"ה.

אבל אנחנו בני אברהם יצחק ויעקב, אנחנו מאוחדים באמת באהבה שאינה תלויה בדבר, ולעולם חייבים שיהיה בנו סבלנות לשני, ונתאחד באמת למטרה של חיזוק לאבינו שבשמים, כמו שעדיין חביבות אחדות 4 המינים בתחושת ידינו ובווערת בלבנו גם לאחר סיום חגי תשרי, כי אש בווערת בקרבנו מתוך אהבת ישראל להתאחד ולאחד את כל עם ישראל לאבינו שבשמים אמן ואמן.

*ויקח תרח את אברם בנו ויצאו מאור כשדים ללכת ארצה כנען ויבואו עד חרן וישבו שם

עוד הקשה שהיות וברור שתרח ומשפחתו יצאו ממקום מגוריהם שהיה באור כשדים ככתוב קודם אם כן מדוע טרחה התורה לספר לנו שהם יצאו מאור כשדים??

בגמרא סנהדרין ק"ח כתוב אמר רב יוחנן "למשפחתם ולא הם", ובספר באר שבע כתב שלא מובן מה כוונת ר' יוחנן בדיוקו, והמהרי"ץ חיות שם מבאר זאת על פי הגמרא חולין נ"ח שבעל חיים שאין בו עצם חי רק עד 12 חודש, אם כן התולעים שנכנסו לתיבה היו צריכים למות בתיבה וממילא רק בניהם יצאו, וזוהי כוונת ר' יוחנן **משפחותם ולא הם**, כי אם לא היו נולדים להם צאצאים בתיבה, לא היה להם המשך.

אמנם הקשה מדוע שינה ר' יוחנן ואיך שינה מלשון הכתוב שכתב "למשפחותם" במקום הכתוב בפסוק "למשפחותיהם"!! **וגם** הקשה שזה היפך הלימוד הרגיל בגמרא, לדוגמא בב"ק דורשים "הם ולא ולדותיהם", והרי כאן זה להיפך "ולא הם"!! **ומצד** שני הרי היה אסור לשמש בתיבה, ואיך נולדו לתולעים, וכי נח ידע לקחת רק תולעת מעוברת עם תאומים בבטנה זכר ונקבה??

ולכן נראה שדווקא הם יצאו מהתיבה כי בתיבה היו ניסים וכאמור, ולכן הם חיו יותר מ-12 חודש, **וכוונת** ר' יוחנן **שהם יצאו** לא בגלל שהם צריכים לחיות, שהרי כבר עבר זמנם, אלא יצאו בגלל **משפחותיהם**, וצורך המשך קיום משפחתם, ומיד אחרי היציאה ולידת הצאצאים הם מתו. **ולכך** שינה ר' יוחנן מלשון הפסוק וכתב **משפחותם** כי רצה להגיע לדרשה של "ולא הם", אמנם היות וכתוב "משפחותיהם" יש במשמעות להיפך - **הם ולא משפחתם**.

וכתב רש"י: לא ישמעו - זה שואל לבנה וזה מביא טיט, וזה עומד עליו ופוצע את מוחו: **ונשאלת** השאלה, למה בורא עולם עשה כך שאחרי שינוי השפה יצא שיהיו טעויות בדיוק הפוכות שלבנה בשפה של אחד הפכה לטיט בשפה של השני, ולכן היה אחד על השני עצבים, וכי לא מספיק שלא יבינו וככה יתפזרו ויפסיקו את הבניין??

ובכלל, למה בגלל טעות החבר לשעבר בכעס מפוצץ לו את הראש, נכון, הוא הביא לו בדיוק הפוך מבקשתו, אז שיתחיל לצעוק עליו ותוך דקה יקלוט שהם מדברים ב 2 שפות שונות??

האלשיך הקדוש מקשה מה היה צורך לספר שהם היו בדרכם ללכת לארץ כנען הרי ממילא הם עצרו בחרן וישבו בה??

וטהר לבנו – נח

אברם בנו, ובשכר שיצא משם תרח עם אברהם בנו לשם שמים המליכו הקב"ה לאברהם בחיי תרח אביו ל"ה שנה.

ומדרש זה מתאים כדברי האלשיך, שתרח ברח בגלל שפחד על חיי בנו כי חשש שמא לא יהיה שוב נס לבנו, אבל גם על מדרש זה יש לתמוה שאם תרח פעל לטובת בנו מדוע לא זכה תרח להגיע לארץ ישראל, (שהרי חי אחרי שאברהם עזב אותו עוד 35 שנה ומת לבדו בחרן), ולפי מדרש זה תרח יצא משם לשם שמים ואפילו זכה לשכר שהמליכו ה' לאברהם בחייו 35 שנה, למה לא זכה לשכר להיכנס לארץ ישראל יחד עם בנו? ואולי מה שהקב"ה המליכו לאברהם בחייו משמש שכר גדול יותר לתרח מאשר הכניסה לארץ ישראל.

אבל לעניות דעתי נראה שגם אם נפרש שתרח דאג לחיי בנו מתחילה ועד סוף ולא מסרו להריגה, בכל זאת היות והרן מת באור כשדים זה עצמו גרם דאגה לתרח על חיי אברהם שמא שוב לא יהיה לו נס, שהרי להרן הנס לא פעל ולא ניצול אלא מת באור כשדים, והוא לא הבינו לעומק את ההבדל בין אברהם שמסר נפשו לגמרי באמונה שלימה ולכן ניצול להרן שלא מסר נפשו מתוך אמונה תמימה.

והיות ותרח לא זכה לאמונה תמימה כאברהם, שהרי תרח פחד ודאג ואילו אברהם לא פחד מלשהות באור כשדים ולא ברח אלא רצונו היה להגיע לקדושת ארץ ישראל כדברי האלשיך, לכן תרח לא זכה להיכנס יחד עם אברהם לארץ ישראל!!! כי היה קרוב להתקרב מאוד מכוח הניסים הגדולים שראה ובכל זאת הוא לא התקרב לגמרי!

אבל בכל זאת, תרח שדאג לבנו באמת, זכה לראות בכבוד בנו במשך 35 שנים שהמליכו הקב"ה לאברהם בעולם בחייו, ויתכן שזה גרם להשלמת האמונה של תרח בבורא עולם, ולכן כתוב ברש"י טו' טו' שתרח חזר בתשובה בשעת מותו ככתוב "ואתה תבוא על אבותיך בשלום".

ללמדנו, שחייב אדם לנצל עד תום כל נס או כל התחזקות שבאה לפניו, ואם חלילה הוא ינצל רק חצי התחזקות ולא ינצל את ההזדמנות להתחזק לגמרי, זה עלול לשמש כנגדו, כפי שאמרו חז"ל רשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר!!! ולקחת חצי מוסר וחצי התחזקות זה גם לא מספיק, לכן אדרבא שמח בכל התחזקות שה' מזמן לך בטובו, ותשתמש בה שוב ושוב באופן מושלם להתעלות בקדושה וביראת ה', וה' יזמן עוד ועוד חיזוקים כי אתה מנצל עד תום כל חיזוק באופן מושלם ולך מתאים לשלוח ולתת ולזמן עוד ועוד חיזוקים, כי כמשל עד כמה שהעגל רוצה לינוק הפרה רוצה להניק!! ובעזרת ה' תזכה לטוב בזה ובבא.

עיר ומגדל וראשו בשמים

אלא ה' היה צריך גם להפוך חלקם לקופים ולשדים ורוחות וחלקם לפזר על פני כל העולם, ורק זה עזר כפי שכתוב "ויפץ ה' אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנות העיר". וכל כך למה? הרי גם ככה היה מפחיד ומסוכן להישאר ליד מבנה מסוכן כזה שנבלע ונשרף רובו? ונראה לבאר בפשטות שכוח ההרגל כה עצום הוא שקשה מאוד להתנתק ממנו, כי הם חיו שם שנים רבות והשקיעו שם את כל חייהם, וקשה מאוד לנתק אדם מהרגלו וממקום מגוריו למרות הרעת התנאים, (כפי שלצערנו ולהבדיל, שמענו שיהודים רבים בשואה לא ברחו ממקום מגורם אלא הסתגלו להרעת התנאים, ושכנעו את עצמם שלאחר זמן קצר הסבל יפסק וייעצר כי העולם הגדול לא יסכים להשמדת עם ישראל), ולכן בורא עולם היה חייב לנתק את דור ההפלגה בכוח מהבניין ולפזרם לכל העולם.

ואולי כלול בזה שהקב"ה הפיצם גם ליבשת אמריקה ככתוב "הפיצם על פני כל הארץ" (שהרי אם בורא עולם הפך אנשים לקופים בבת אחת – וכפי שכתב הסטייפלר קריינא דאיגרתא א' מ' שמכאן היפך טענת החוקרים הרשעים שברשעותם הם טוענים שאדם יצא מקוף, אלא אדרבא חלק מהקופים יצאו מבני האדם, וגם בבת אחת הכניס בהם בנס 70 לשון, אז היפלא מהי שבאותו הזדמנות פיזרם בדרך נס בכל יבשות העולם – על פני כל הארץ!!!).

ומתוך האלשיך, שתרח רצה לברוח מאור כשדים כי לא בכל יום מתרחש נס כפי שהיה לאברהם אבינו שניצול מכבשן האש באור כשדים, ולא הייתה לו מטרה לגור בארץ ישראל דווקא, ולכן לא זכה להגיע לארץ ישראל, ואכן תרח מת בחרן, אבל אברהם אבינו שיצא לשם שמים כי רצה להתקדש בארץ ישראל אכן זכה להגיע לארץ ישראל.

והנה כתוב במדרש רבה לח' יג' שתרח מסר את אברהם לנמרוד להריגה כי שבר לו את הפסלים, וזה לכאורה מתאים לדברי רש"י שכתב שתרח רשע הוא ולכן עזבו אברהם בנו כי אביו הרשע חשוב כמת, אבל אם כן מדוע עזב תרח את אור כשדים??

התשובה הפשוטה לכך שמחמת הבושה הוא ברח מאור כשדים, כי אם אברהם היה מת היו אומרים שתרח מסור ביותר לעבודה זרה ואפילו היו מכבדים אותו כפי שמכבדים אב שמקריב את בנו לעבודה זרה.

אבל ברגע שאברהם נשאר לחיות בנס, וראו כולם שדרכו של אברהם היא האמת והעבודה זרה שקר היא, ממילא הייתה בושה גדולה לאביו שמסר אותו להריגה, והיות וברח מפני הבושה ולא לשם שמים לכן לא זכה להיכנס לארץ ישראל.

אבל בתנא דבי אליהו זוטא כה' כתוב להיפך שעד אותו שעה של "אור כשדים" לא הכיר תרח את בוראו, מיד באו שכניו ובני עירו וטפחו לו על ראשו ואמרו לו בוש בוש גדולה וכלמה אותו בן שהיית אומר עליו שהוא יורש עוה"ז ועוה"ב שרפו נמרוד, ואכן יש מדרשים שלא תרח מסרו את אברהם לנמרוד להריגה, אלא נמרוד לבד תפס את אברהם, ואדרבא תרח דאג לאברהם אבינו.

וממשיך המדרש דבי אליהו שמיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא וירד בעצמו והצילו. אמר תרח בלבו שמא יעמדו ויהרגו את בני מיד עמד תרח ויצא משם עם

במדרש רבה לח' יא' כתוב, אמר רבי חייא בר אבא: המגדל הזה שבנו, שליש נשרף ושלש שקע ושלש קיים, ואם תאמר שהוא קטן? אמר רבי הונא בשם רבי אידי: כל מי שעלה לראש השליש שנשאר היה רואה את הדקלים למטה כמו חגבים. וליצור מבנה ענק כזה גם בימינו הוא עצום ביותר ספק אם בימינו עם כל הטכנולוגיה הגיעו לגובה כזה, ולכן ברור שעבדו עליו שנים רבות אולי דור שלם – "דור ההפלגה" ואולי יותר מכך, וגם עבדו עליו כל בני האדם שהיו מרוכזים מתחת המגדל עד שפיזרם בורא עולם, והיות וכולם עבדו יחד באחדות ויצרו יצירה עצומה מרשימה ומדהימה, אזי גם כאשר בורא עולם החליט לעצור זאת, לא הספיק מה ששליש נשרף ושתבינו איזה גודל שריפה הייתה שם בגובה בלתי נתפש!!

וגם לא הספיק להם ששליש נבלע באדמה, והרי גם בזה היה עליהם לקלוט שעליהם לברוח מהאזור כי היה שם ממש כמו רעידת אדמה עצומה, ובפשטות מפחידה פי כמה וכמה שהיה בזמן קרח, כי כאן נבלע מבנה ענק ביותר הן בגובהו והן ברוחבו שהרי עד כמה שהגובה גדול יותר כך על הבסיס להיות רחב יותר, ובפרט שכל בני העולם היו אמורים לגור במגדל זה, ולמרות כל הסכנות והזעזועים לא הספיק זאת להם לנתקם מהמשך בניית המגדל.

וטהר לבנו – נח

ללמדנו, עד כמה עלינו להעריך בעלי תשובה שהתנתקו בכוח מעברם למען ההתקרבות להקב"ה, ולא רק! אלא גם עלינו החובה להתנתק מכובד הגשמיות והעצלות וההרגלים הרעים הטבועים בנו, ובגבורה כאריה ובקלות כנשר ובעזות כנמר עלינו לרוץ לדבר מצווה ולתפילות במניין וללימוד תורה, וגם לברוח במהירות מכל ניסיון וככה נצליח להתעלות ולהתקדש.

סימן טוב ומזל טוב – תלוי גם באיך תתנהג!!

כי מזל טוב זה נפלא ומוצלח רק עם מתנהגים כראוי על פי ציווי ה', אבל אם לא מתנהגים כראוי ועל פי מצוות ה', אזי לא רק שהמזל הטוב לא יעזור אלא זה יהפך לזמן הגרוע ביותר, לאסון נורא ומחריד.

ואכן אנשים רצים לכל מיני ברכות וסגולות!!! אבל ברכה וסגולה כשאדם לא ראוי זה יכול להתפוצץ לו בפרצוף בחוזקה. **לכן** חייבים אנחנו להשקיע ולהתחזק, ולהיות עם סגולה של בורא עולם, עבדי ה', שאנחנו נכפה את הרצון שלנו ואת התאוות שלנו לעשות רצון אבינו שבשמים, גם אם קשה מאוד!! כי אני חייל של אבא שבשמים.

מיד אחרי המבול – הזהרה לא לרצוח ולא להתאבד

להתאבד!! כי לבורא עולם כל נפש חשובה כעולם מלא!!! **ועונש** המבול היה להרוג את כל יושבי תבל, זאת למרות אהבת בורא עולם לכל נפש, ולכל יצור אנוש, אלא פשוט לא הייתה ברירה!! כי השחית כל בשר את דרכו!!! ומאה עשרים שנה (ויש דעה 300 שנה) בורא עולם מזהיר על העונש, ואפילו הדגים להם בהצפת שליש עולם בימי אנוש, ולא עזר, לכן בלית ברירה ובכאב גדול בורא עולם מחק את העולם, ובנה אותו מחדש!!

לכן יהודי יקר נצל את אהבת ה' לכל יצור אנוש וכל שכן לכל נפש יהודי, ושמור על נפשך והתחזק לאהוב את ה' ולדבוק בו באהבת ה' ולקדש שמו תמיד!!! וגם אל תשכח שכתוב שהמבול הגיע כי השחית כל בשר, והכוונה שהוציאו שז"ל רח"ל, וזה כמו רצח!!! לכן הגיע המבול, ועלינו להיזהר מאוד בזה לא להשחית, ולא לראות מראות אסורות הגורמות לנו ליפול ח"ו.

וירא חס אבי כנען את ערוות אביו

ויתכן להוסיף לדבריו, שעל כן כתוב חס אבי כנען, שחס ראה שגם בנו כנען פחות הוא וירוד הוא מאחיו שם ויפת ובניהם, לכן דאג לא רק לכבודו אלא גם לכבוד בנו, ובפרט שראה שממנו יצאו צאצאים מקולקלים כמוהו לכן לא טרח לתקן את עצמו ואת הדורות הבאים אחריו, אלא הרס לאביו שלא יוכל יותר להוליד עוד ילדים.

ולא פלא שהעונש היה **מידה כנגד מידה**, שהוא רצה על ידי חטא לדאוג **כביכול לכבודו ולכבוד צאצאיו**, לכן נגזר על צאצאיו להיות עבדים ומושפלים ונבזים בשפל האנושות עד עצם היום הזה.

ללמדנו שלא מתקנים בעיות ודואגים לכבוד העצמי ושל המשפחה על ידי בעיה חדשה שמעצימה עוד יותר את הבעיה, וכמו אותו צעיר שרצח את חברו כי קלל את אמו, ואמו בוכה לו בעת ביקרה בכלא, אולי באמת נלחמת על כבודי אבל בצורה שנלחמת על כבודי ריסקת את כבודי לחלוטין יותר גרוע מקללת חברך, שהרי כולם מצביעים עלי: הנה האמא של הרוצח!!!

**הבה נרדה ונבלה שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו ומשם הפיצם ה' על פני כל הארץ

למספר בני ישראל, כתב "בהנחל עליון גויים" - כשהנחיל הקב"ה למכעיסיו את חלק נחלתם הציפס ושטפם: - דור המבול, "בהפריזו בני אדם" - כשהפיץ דור הפלגה היה בידו להעבירם מן העולם ולא עשה כן אלא "יצב גבולות עמים" קיימים ולא אבדם: ולמה?? "למספר בני ישראל" - בשביל מספר בני ישראל שעתידיים לצאת מבני שם, ולמספר שבעים נפש של בני ישראל שירדו למצרים, "הציב גבולות עמים" שבעים לשון.

וכוונת רש"י על פי הרבי יוסף בכור שור הוא, ש"הציב גבולות עמים" דהיינו שמסר לשנים עשר בני כנען את ארץ ישראל, שהם עבדי בני שם. ולא רצה להנחילה לשאר אומות שלא יערערו עליה,

דורו של נח שמחו והתלהבו מלידת נח, כי עד אז לכל האנשים לא היה להם אצבעות מחולקות אלא חתיכת בשר, ומלידת נח נפרדו האצבעות 5 כך שנהיה להם מאוד נח בחיים, לעבודה ולכל עניין של פעולה בידיים. **והם** כל כך שמחו עד כדי כך שהם קראו לו נח, והם טענו שהוא ינחמנו מעצבון ידינו, הוא הביא ברכה לעולם ותקווה לאנושות. **אבל** במבחן המציאות הם טעו, **במקום שבדורו יהיה להם טוב יותר**, אדרבא העולם כביכול התהפך עליהם, **בדורו של נח אירע אסון לעולם** וכל הדור נהרגו בטביעה ובישול ממי וחום המבול!!!!!! וכל כך למה?!

וכל כך למה?? מדוע מיד אחרי המבול הקב"ה מזהיר על איסור רציחה והתאבדות?? **שאנשים** טיפשים לא יחשבו לרגע שלבורא עולם הכל יכול, קל בעיניו חיי אדם, ולכן הרג את כל יושבי תבל, כביכול ידו קלה על ההדק!!! **ממש** לא, לכן מיד אחרי המבול, בורא עולם מזהיר באופן חד וחלק על איסור רצח אפילו של בן אדם אחד!!

ולא רק, אלא בורא עולם מזהיר גם האיסור החמור

כתב רש"י שחס סירס את אביו, ואמר לאחיו הרי אדם הראשון היו לו שני בנים ואחד מהם רצח את אחיו בגלל מריבה על ירושה, ואנחנו כבר 3 בנים מדוע רוצה אביו להוליד עוד ילד רביעי, הרי גם ככה נקבל פחות מחצי עולם.

וראיתי בשם ראש ישיבת פונביז **הגאון רבי דוד פוברסקי** זצ"ל שאכן לא בגלל טענה זו סירס חס את אביו, כי לא ראינו את בני קין רוצחים בגלל ירושת העולם למרות שכך פעל אביהם, אלא היות וחם היה הירוד והפחות בערכו מול שני אחיו המושלמים, לכן לא רצה חס שייולד לאביו עוד אח שיהיה יותר שווה וערכי ממנו, ולכן חס סירס את אביו.

כתב רש"י: וכי איזו קשה של דור המבול או של דור הפלגה?? דור המבול לא נלחמו בה', ואילו דור ההפלגה גרועים מהם כי פשטו יד להלחם בה', ובכל זאת דור המבול נשטפו ואילו דור ההפלגה לא נאבדו מן העולם, ולמה??

ומתוך רש"י, שדור המבול היו גזלנים ומריבה ביניהם לכך נאבדו, ואילו דור ההפלגה נהגו אהבה וריעות ביניהם, שנאמר "שפה אחת ודברים אחדים". למדת ששנאו המחלוקת וגדול השלום:

והקשה החברותא הרה"ג אלדר נתנזון שליט"א שהרי רש"י בפרשת האזינו על הפסוק "בהנחל עליון גויים בהפריזו בני אדם יצב גבלת עמים

וַתָּהָר לַבָּנוֹ – נח

ה' עצר את האחדות, והנה מיד בשיבוש קל, מיד יש כעס וזעם והיד קלה על ההדק ומיד הורג ופצח מוחו, בלי טיפת סבלנות לבדוק מה השתבש לחברו שהיה באחדות איתו לפני דקה שתיים.

כי ה' רצה שהם יזדעזעו מעצמם ויתבוננו איך יתכן שמאחדות עצומה ומתמשכת על פני שנים רבות כל משך בניית המגדל העצום בגובהו, עכשיו בטעות קלה כבר הם כועסים ופוצחים מוחו אחד של השני?! **ובהתבוננות זו היו קולטים שה' סתר כל אמונתם**, שהאמינו בכוח אחדותם להילחם בה', והנה תוך רגע מתפרצת השנאה הטבעית שלהם אחד לזולת שהייתה טמונה ועצורה מתחת מסכת צבועה של מטרה משותפת, ומיד כשבטל הדבר בטלה האהבה והרוע והשנאה יצאו לאור העולם באופן הכי מכוער והכי רצחני.

וכך כולם חטפו סטירה מצלצלת מה' שהוכיח שכל דרכם הקודמת מא' ועד ת' הייתה מוטעית ושקרית, ובעוד קצת התבוננות היו נכנעים בפני בורא עולם, והיו מבקשים סליחה מבורא עולם על שרצו להילחם בו, והיו חוזרים לעבודת ה'.

ובגלל שבסופו של תהליך הם פשעו וחטאו ולא נכנעו בפני ה', אבל בסוף התהליך, הם חטאו כשהם שונאים ורוצחים אחד את השני, שהשנאה התפרצה החוצה לעיני כל, אז אכן ראויים היו להיענש במיתה וכיליון בטביעה כפי שנענשו דור המבול, שהרי גם הם היו במחלוקת, ובכל זאת לא הענישם ה' במיתה, אלא הפרידם ל70 לשון ול70 אומות, וכאן מגיע הסבר רש"י בפרשת האזינו שה' רצה שיהיו 70 לשון כנגד 70 נפש של עם ישראל, וכפי שהארכנו קודם.

וכבר כתבתי בפרשת דברים על הפסוק **"הואיל משה באר את התורה הזאת לאמר רב לכם שבת בהר הזה"** וכתב רש"י: באר את התורה - בשבעים לשון פירשה להם. ושם שאלנו מספר שאלות בעניין, **וביארתי**, שה' **70 לשון** מקביל למושג **70 פנים לתורה**, שיתכן שעל כל לשון יש כיוון חשיבה שונה בתורה, לכן כשנצטוו לעזוב את הר סיני ולעבור לארצות אחרות ממילא עליהם לקבל עוד צורות ופנים של לימוד תורה, ובעצם עם ישראל בכל מקומות גלותם, שהיו ב70 לשון וב70 אומות, זה גרם להגדיל תורה ולהאדירה.

ואולי זה כלול בהסבר סיום דברי רש"י בפסוק בפרשת האזינו – **70 לשון**, שה' השאיר את הגויים בדור ההפלה, בכדי להפרידם בעולם בכדי שעם ישראל יגלו לכל האומות הללו וילמדו את התורה בע' פנים וכאמור לעיל.

אלא מסרה לעבדי האומות - לבני כנען, שאינם יכולים לערער עליה, שהרי מה שקנה עבד קנה רבו, ושמרו אותה עד שבאו אדוניהם – עם ישראל, ונטלו מידם.

והמשך רש"י הכוונה כדברי המזרחי: למספר שבעים נפש שירדו למצרים ונעשו שבעים אומות ושבעים לשונות, כמספר בני ישראל: וכהוספת **הכלי יקר** ש 70 אומות כנגד 70 נפש של יעקב, כי בזה הוכח שכל יהודי מהם שקול כאומה שלימה, כמו שפירש בעקידה פר' בהעלותך על פסוק (תהלים פז') **אזכיר רהב ובבל וגו', ולציון יאמר איש ואיש יולד בה:**

על כל פנים קשה שכביכול רש"י סותר עצמו בטעם מדוע לא נענשו דור הפלגה במיתה וטביעה כמו דור המבול?! כי אם הטעם הוא כפי שכתב רש"י בפרשת האזינו על פי הפסוק, אם כן מהיכן למד רש"י כאן בפרשתנו על גודל השלום ועל חומרת המחלוקת?!

ונראה לתרץ שעוון דור ההפלה היה בשני שלבים, שלב ראשון היה כשהתאחדו יחד כל בני העולם לבנות את המגדל שאז הם היו באחדות ולכן לא נענשו על מרידתם בהשמדה כדור המבול שחיו במחלוקת, אומנם לאחר שירד ה' אז חטאו פעם נוספת, שלא חזרו בתשובה.

ואכן מצאתי כן במדרש רבה על הפסוק **"ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכולם"** רבי יהודה ורבי נחמיה רבי יהודה אומר הואיל והן עם אחד ושפה אחת **אם עושים הם תשובה אני מקבלם**, אמר רבי אבא בר כהנא מלמד **שפתח להם הקב"ה פתח של תשובה**, אבל דור ההפלה אמרו: לא!! ולא רצו לחזור בתשובה, ואז הקב"ה הענישם שבלבל שפתם ושאר העונשים הכתובים.

ובעצם איך דיבר עמם ה' ואיך אמר להם לחזור בתשובה?! **ונראה** כפי שכתבתי קודם בהסבר דברי רש"י **שכתב**: על הפסוק **"ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו"** - זה שואל לבנה וזה מביא טיט, וזה עומד עליו ופוצע את מוחו: **ונשאלת** השאלה, למה בורא עולם עשה כך שאחרי שינוי השפה יצא שיהיו טעויות בדיוק הפוכות שלבנה בשפה של אחד הפכה לטיט בשפה של השני, ולכן היה אחד על השני עצבים, וכי לא מספיק שלא יבינו וככה יתפזרו ויפסיקו את הבניין?! **ובכלל**, למה בגלל טעות החבר לשעבר בכעס מפוצץ לו את הראש, נכון, הוא הביא לו בדיוק הפוך מבקשתו, אז שיתחיל לצעוק עליו ותוך דקה יקלוט שהם מדברים ב 2 שפות שונות?!

אלא ה' רצה להוכיח את הצביעות והשקר שבאחדותם!! הנה התבטלה מטרת האחדות, כי

ללמדנו שה' מדבר עמנו להחזיר אותנו בתשובה, על ידי מכה או שוק והלם בחיים, שהקב"ה מזעזע אותנו ודרכם כאילו הוא מדבר איתנו, ועלינו החובה לקלוט ולהתבונן ולחזור בתשובה, ולפעמים העונש האמיתי מגיע רק אחרי המכה כשבכל זאת לא חוזרים בתשובה, לכן נתחזק בכל כוחנו תמיד ושלא נצטרך חלילה למכה ולשוק והלם!! אלא נחזור לאבא מאהבה אמן.

וטהר לבנו – נח

הפיצם על פני כל הארץ

לאזור שלהם, ולטובה מצאנו מושג כזה בקפיצת הדרך שהיה ליעקב אבינו, ולאליעזר.

נחוי מזה לפרש שאז הקב"ה הקפיץ את יבשות והפרידס, בבת אחת ולא בתהליך מתמשך כטענת החוקרים, ואולי ההפרדה המהירה הייתה על ידי שהי עשה פיצוצי הרים גבעות – שהרי געש התפרצו בעוצמה וזה גרם לתזוזה של היבשות בבת אחת – וזה יש לו קצת סמך מפסוק זה בהמשכו **"ויתפצצו הררי עד שחו גבעות עולם הליכות עולם לו"**.

אומנם הפירוש הראשון, מדויק יותר מתחילת הפסוק, שכתוב **"ויתר גוים"**, ולא **"ויתר ארץ"**, שהאנשים קפצו ולא שהארצות קפצו ונפרדו.

שוב הראני תלמידי היקרים הבחור **שלמה אברהם סוקולבסקי** ני"ו והבחור **אשר סטאר** ני"ו **ממצויני תורת אמת ב"ב** שכתוב במסכת **שקלים** י"ג שגם בדור ההפלה הקב"ה הציף את העולם, ואם כן התשובה הראשונה שכתבתי על דור אנוש מתאים מצוין להצפה שהייתה לאחר יציאת נח מהתיבה בדור ההפלה, שאז העביר ה' את ילידי **אמריקה ואוסטרליה, אולי ע"י הקפצה והפרידס למשך אלפי שנים ע"י שהציף את המעבר בינם לעולם המוכר**.

וברוך ה' מצאתי בס"ד דברי **הגאון מווילנא**, על פסוק **"ויפץ ה'"**, שם מביא הגאון פסוק שהקב"ה העניש את דור המבול במים, ואת סדום באש, ואת **דור ההפלה ברוח**, והכוונה **שהעיף אותם ברוח לכל הרוחות כפשוטו**.

וכמו כן, באותו זמן היה נס נוסף כפי שכתב רש"י בפרשת האזינו על הפסוק **"בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים למספר בני ישראל"**, למספר בני ישראל - בשביל מספר בני ישראל שעתידים לצאת מבני שם ולמספר 70 נפש של בני ישראל שירדו למצרים הציב גבולות עמים 70 לשון.

ומשמע מרש"י, א. שהקב"ה קבע בזמן ההפלה את 70 לשון שכל אחד שכח את הלשון שדיבר בה קודם ונקבע לו במח בנס שפה חדשה שונה משל חברו, שזה נס מדהים מעל כל טבע והיגיון. ב. גם הקב"ה לא רק פיזר אותם על פני כל הארץ אלא גם קבע גבולות עמים, ואולי הכוונה על ידי שהציף את המעברים בין היבשות וכפי שהוכיחו תלמידי היקרים כנכתב קודם.

בפשטות אם כתוב **"כל"** – הכוונה לכל העולם, דהיינו גם **ליבשת אמריקה ואוסטרליה**, ואכן פלא עצום שאנשים תמהים איך מגלי הארצות מצאו אנשים ילידים באמריקה ובאוסטרליה, איך הם הגיעו לשם לפני אלפי שנים??

ובעבר חשבתי **שלפני הצפת שליש עולם** בדור אנוש עוד קודם המבול, אז היה מעבר יבשתי פשוט לאמריקה ואוסטרליה, אבל תשובה זו לא נכונה, כי כולם מתו והאנושות התחילה מחדש מנח ובניו ביבשת אסיה בהרי ארט, ואולי לאחר המבול עברו לאמריקה דרך מיצר ברינג, גם זה פלא מדוע א"כ אלפי שנה לא עברו דרך שם?? וגם זה לא עונה על יבשת אוסטרליה.

ואם תאמר שהיבשות היו מחוברים והתנתקו, זה הליך שלפי החוקרים איטי מאוד ולוקח מאות מיליוני שנים שזה זמן שהוא הרבה יותר זמן מאלפי שנות קיום העולם ע"פ התורה.

אבל אם כתוב **"הפיצם על כל הארץ"** אז כנראה זה נקודת הזמן בו הגיעו אנשים ואולי גם בעלי חיים, ליבשות הרחוקים והמנותקים מהיבשות המוכרות בעולם הישן – אסיה אפריקה ואירופה.

ובעת לומדי עם תלמידי המצוינים והנפלאים **בכיתה ז' ת"ת תורת אמת בני ברק** בנביא **חבקוק** ג פסוק ו התגלה לנו הסבר נפלא, שכתוב שם **"עמד וימדד ארץ, ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי עד שחו גבעות עולם הליכות עולם לו"** וכפי דברי המפרשים מדובר שם על דור ההפלה, שהי הפיצם 70 לשון ואומות, ועל המילים **"ויתר גוים"** זה לשון הקפצה, וכן כתב רש"י שהי **"הקפיצם"** 70 לשון, שזה כמו **"ויתר ממקומו"** איוב לו = קפץ ממקומו, וכן מה שכתוב כלפי החגבים **"לנתר בהם"** ויקרא יא – שניתור זה קפיצה.

ואם כן הקב"ה בכוחו הלא מוגבל, כמו ששליש מדור ההפלה הפך אותם לקופים, וכמו שבבת אחת השכיח להם את שפתם ונתן להם שפה אחרת, כך בנס עצום הקב"ה הפיץ והקפיץ אנשים לכל מקום בעולם, דהיינו גם לאמריקה וגם לאוסטרליה.

ומעניין שהקנגרו באוסטרליה הוא מנתר והוא החיה שמסמלת את אוסטרליה, וכשם שהקב"ה הגדיר כל אומה בלשון נפרדת ומקום שונה, כך גם דאג שיהיה להם צמחים ובעלי חיים ייחודיים

אלה תולדות נח - נח איש צדיק תמים היה בדורותיו

החידוש השבועי המשולב עם מו"ר הגאון הצדיק המשותק רבי רפאל ישראל פלדמן שליט"א

שפסל את הראשונים, ואכן מצאתי כדבריו **במדרש רבה** בתחילת הפרשה.

ובפשטות הדברים מובנים, שהרי כל הדורות הקודמים נמחקו ורק מתולדות נח התחיל העולם החדש, ויש בזה

כתב לי מו"ר הרב רפאל ישראל פלדמן שליט"א שידוע כללו של רש"י בפרשת משפטים, שכל מקום שכתוב **"אלה"** - פסל את הראשונים, ואילו **"ואלה"** מוסיף על הראשונים, ולפי זה כאן שכתוב **"אלה"** תולדות נח, הרי

וטהר לבנו – נח

תולדות נח מדוע סיפר שבחיו? ותירץ רש"י שתולדותיהם של צדיקים זה תורה ומעשים טובים.

ואולי טמון כאן עוד, ש"אלה" - פסל את הראשונים, כי הם הולידו לשם תאוה ולא לשם שמים, ואילו נח הוליד בכדי להוסיף צדיקים בעולם, ואכן מצאתי מפורש בן במדרש רבה בראשית ל' ב', והיות ותולדות נח היו להרבות צדקות כי נח איש צדיק, לכן תמים היה בדורותיו, דהיינו לכן זכה שכל זרעו ניצל מהמבול לעומת שאר הקטנים הפחותים מגיל מאה שהיו לדור המבול, כי דור ילדיו של נח שיצאו מחלציו נולדו אך ורק לשם שמים להרבות צדקות בעולם.

ללמדך שעד כמה חשוב שתפעל לשם שמים, כי אבא הפועל לשם שמים זה משפיע מאוד לילדיו ומגן עליהם לפני משורת הדין ובשונה מאחרים שאין להם אבא צדיק שפועל לשם שמים.

מבול – בילה הכל

אחרי המבול כאילו מת מלפני מיליאדי שנים, וכפי שראינו רמאים שמזייפים עתיקות על ידי שמכניסים כלי חדש לחומרים כימיים שמייצרים תהליך יישון כרצון הזיפנים.

ויתכן שהקב"ה עשה זאת, מלבד העונש שהגיע לדור המבול, אלא גם כמטרה לכל הרוצה לטעות שיבוא ויטעה כפי שכתב בתורה "בראשית ברא אלוקים", וכפי שכתב "נעשה אדם", שכל הרוצה לטעות שהקב"ה כביכול מוגבל בכוחו יבוא ויטעה, אבל אנחנו עמו וצאן מרעיתו יודעים את האמת, ויודעים שבכוחו הכל, ואין עוד מלבדו, והכל נברא בכוחו בדיוק ככתוב בתורת משה.

כל אשר בארץ יגוע - דגים לא היו בתיבה ולא מתו

ואפשר שהיות וניצלו מלהתבשל מהחום רק בגלל שהתקרבו לתיבה, א"כ כל הדגים לא מתו בזכות נח, ולכן מותר לאוכלם.

ויתכן שכוונת הגמ' שלא נגזרה הגזרה על הדגים הכוונה, שהם כולם ניצלו בזכות נח ע"י שהם יתקרבו לתיבה, אבל בשונה משאר בעלי החיים, כל הדגים נשארו לחיות ולא רק זוג או 7 כשאר בעלי החיים שהכניס נח לתיבה.

אומנם ראיתי במשך חכמה שכתב שהדגים שבים שלא נמוחו במבול (קדושין י"ג) ובכל זאת ניתנו לאכילה לנח וליוצאי חלציו, בכדי שלא להטיל קנאה במעשה בראשית (מגילה כ"ה).

ולפי דבריו משמע שהדגים לא ניצלו בזכות נח, וגם לא נעזרו מתיבת נח, דהיינו שלא היה להם צורך להתקרב לתיבה, אלא בכל מקום שהיו למרות שהמים היו רותחים ביותר ומלאים בחומר ממיס שלפי דעה במדרש רבה אפילו המיסו את עצמות אדם הראשון, הם בנס מעל הטבע לא מתו ולא התבשלו כאילו המים המשיכו להיות קרירים וצלולים.

וזה מזכיר מה שהתחדש לי בס"ד במכת דם שכתבתי בפרשת וארא באריכות, שלמצרים המים שביאור הפכו לדם והדגים מתו והיאור הסריח, ואילו היהודים שתנו מים מהיאור, ולהם המים לא

קצת חידוש שהרי בני נח רק שם היה צדיק גמור ומדוע ניצלו כל בני נח, אלא ככתוב ברש"י שבזמן המבול עד גיל 100 שנים נחשבו כקטנים ולכן אין לדונם כרשעים.

אבל עדיין, קשה שא"כ ניצלו כל דור המבול שהיו פחות מגיל 100, ומדוע רק בני נח זכו להינצל כי עדיין אינם בני חוב, שכקטנים נחשבו? אלא התשובה לכך שזכו כי אביהם היה צדיק, והחינוך שנתן להם היה חינוך לצדקות זה הספיק שכל עוד שאינם בני עונשים הם ניצלו למרות רשעותם.

ואולי זה כוונת התורה כאן, שאלה תולדות נח, נח איש צדיק, ועל זה הקשה רש"י הרי בא הפסוק לפרט את

כתב רש"י "מבול" מלשון בלאי, שבילה את הארץ, ולפי זה מה שהמדענים טוענים מוצאים מאובנים וכל מיני עצמות של בעלי חיים, ולפי בדיות הם טוענים שזה לפני מיליוני שנים, ולטענתם הכוזבת הדבר ממש סותר את האמונה, שהרי ברור לנו שהעולם נברא רק לפני פחות מ 6 אלף שנה בלבד??

אבל דברי רש"י הקדושים מנפצים טענתם לחלוטין, שהרי במבול הקב"ה בילה את הכל, ואיך הכל התבלה והתיישן?? הרבה דרכים למקום, אבל יתכן שהיות ובמשך שנה היה מים חמים וגופרית וכל בעלי החיים והצמחים נימוחו, הרי שתהליך זה גרם שבעל חיים שמת בשנת המבול נמצא

בגמרא קידושין יג' כתוב שבדור המבול לא נגזרה גזירה על דגים שבים, שנאמר "מכל אשר בחרבה מתו", ולא דגים שבים, ובמדרש רבה לא יג' כתוב שאפי' רוחות נכנסו לתיבה, אבל דגים לא.

ונשאלת השאלה אם כן מדוע מותר לאכול דגים?? שהרי לא נגזרה עליהם הגזירה למות?? ואילו שאר בעלי החיים מותר לאוכלם רק אחרי המבול, וקודם המבול לא כי כל בעלי החיים שווים שכולם מעשי ה' ולמה א' ימית את השני, - מזרחי, אבל לאחר המבול הותר וכפי שכתב הרמב"ן בראשית א' כט' וכן החזקוני בפרשתנו שהיות ונח טרח והצילם בתיבה או כהגדרת מפרשים אחרים שבעלי החיים נשארו לחיות בזכותו, אומנם על הדגים שלא נגזרה גזרה עליהם כלל אם כן מדוע מותר לאכול דגים??

ולכאורה איך הם לא מתו נכון שהם יודעים לשחות, אבל בכל זאת בדרך הטבע הם אמורים היו להתבשל ולמות, שהרי המים היו רותחים ומלאים בגופרית?

ואולי הם שחו ליד התיבה ששם היה נעים יותר כמו שכתוב שלנוח לא היו גלים וסערות ים, כמו שמצאנו שעוג מלך הבשן שרד את המבול כי נצמד לתיבה פרקי דר' אליעזר פרק כג', וגם לא התבשל במים כי ליד התיבה הימים היו נעימים יותר.

וטהר לבנו – נח

בהמוניהם, בכל זאת לדגים הייתה מידת הרחמים וניסים נפלאים לטובה מעל הטבע ממש.

ואולי הדגים זכו לנס עצום כל כך, כי אם כל הבריאה קלקלו מעשיהם בגלל מעשיהם המקולקלים של דור המבול, איך בכל זאת הדגים כולם לא קלקלו? אלא הם כביכול התאחדו לא לחטוא, עכ"פ הם לא הושפעו מעולם היבשה שכולו שיחת מעשיו, לכן זכו לניסים ולרחמים בעת מידת הדין.

וכמו כן אפשר, שהדגים בידלו עצמם שהם עולם המים ולא עולם היבשה, ואם ביבשה כולם חוטאים זה לא קשור לעולם שלנו שהוא עולם בפני עצמו.

ללמדנו, שעל אדם לבדל עצמו מחבורה רעה, למשל אפילו בכיתה אחת יאמר לעצמו יש כאן בחדר כביכול 2 כיתות, הלומדים והמתעלים, ויש כיתה אחרת שהם מזלזלים, ואין לי ללמוד מהם להקל ראש ולזלזל, כי אני בכיתה אחרת, וכן בכל מקום וכל מצב יש לאדם לבדל עצמו מהמשפיעים עליו להקל ראש, וכביכול יברח למדבריות, למקום שאין להם השפעה עליו.

והיות ואין לנו דרך לברוח לבמדבר ממש, עלינו לבדל עצמנו מהמפריעים בכל מקום בו אנחנו נמצאים, ולהתפלל חזק כל יום שניצל מחבר רע ומשכן רע, שנזכור שהם פגעו רע, והם גורמים לנו לעין הרע שיראו אותנו בעין רעה שיחשבו אותנו כרעים כמוהם, לכן חובה עלינו לברוח מהשפעתם, ולהיות חזק תמיד.

וברגע שנהיה מגובשים בקבוצה טובה המחפשת עליה ולא קלות ראש, ממילא הבינוניים והמושפעים, יתקרבו לעוצמתנו וירצו להצטרף לקבוצה הטובה, ואם גם הבינוניים יהיו תחת השפעת הטובים, ממילא קלי הראש ישברו כי הם המועט ויראו שהשפעתם הרעה כבר לא משפיעה על הרוב, כי הטון והאווירה טובה היא במגמת עליה רוחנית, ואדרבה הרוב כועס עליהם, ממילא רובם ישברו וייכנעו לטובים, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצון אבינו שבשמים.

יונה מצאה בו מנוח – האם הכוונה ליונה ששלח נח?

אלא יתכן למנוחה השלימה שהייתה ליונה לאחר שבוע שאז היא יצאה ולא שבה להתיבה ואז אכן בשבת הייתה לה מנוחה שלימה ושמחה, כי ביום שישי היה עליה לעוף דרך ארוכה (מאזור הרי האררט) מהתיבה לארץ ישראל שרק שם היו עצים חיים.

אבל לא רק ליונה הייתה מנוח, אלא גם לנח ולכל אשר עמו בתיבה, וכדברי **המדרש רבה** שיר השירים א' סו' ד' **וילקוט שמעוני שמות כז' רמז שעה' דבר אחר: "עיניך יונים"** אמר הקב"ה למשה **עם ישראל דומה ליונה**, כיצד? כשהיה נח בתיבה כתוב **"ותבוא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית"** אמר הקב"ה מה היונה הביאה האורה לעולם, אף אתם שנמשלתם כיונה הביאו שמן זית והדליקו לפני שנאמר **"ואתה תצוה"**.

שעצם הידיעה על הסוף של הסבל שקרב ממש, כבר גורם שמחה בלב, ומנוחת הנפש, ומהות השבת היא מנוחת הנפש ותקווה טובה ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי עולם הבא.

ויטע כרם

יתכן שנח השתכר לאחר יציאתו מהתיבה, כי לבו כאב שלמרות כל מסירות נפשו להחיות כל חי, בכל זאת תוך כדי מצוות קיום העולם הוא נפצע מהאריה ששבר את רגלו של נח כי איחר מלהגיש לו אוכל, ונהיה בעל מום שנפסל להקריב את הקורבנות.

ואומנם אין אדם מתקנא בבנו, שכתוב ששם היה זה שהקריב את הקורבנות במקום אביו נח, ואולי לכן נפצע נח למרות שהיה עוסק במצוה בשליחות ה', כי הקב"ה רצה שנח יכיר שהעתיד הרוחני של העולם יהיה בבנו שם ולא בשאר בניו.

הסריחו כי להם הדגים לא מתו כי היה להם מים ולא דם, וזה פלא עצום, וזה מעל הטבע ממש.

ומלבד זאת מה היה לדגים לאכול אם הכל נמחה?? כולל הצמחים, ורק עלה זית הביאה היונה מארץ ישראל ששם העץ שרד כי לא היה מבול, והאם הם חיו בלי לאכול? או שאכלו בעלי חיים שמתו עוד בשלבים שעדיין לא נימוחו לגמרי??

וכל הניסים שנעשו לדגים **בפרט לדעת המשך חכמה** היה זה כי הם לא חטאו כמו כל בעלי החיים שהיו ביבשה, ולכן הם זכו לניסים ונפלאות גם בזמן שיש מידת הדין איומה ומחרידה שהשמדה את כל היקום וכל בני האדם ובעלי החיים מתו

ללמדנו, שעל אדם לבדל עצמו מחבורה רעה, למשל אפילו בכיתה אחת יאמר לעצמו יש כאן בחדר כביכול 2 כיתות, הלומדים והמתעלים, ויש כיתה אחרת שהם מזלזלים, ואין לי ללמוד מהם להקל ראש ולזלזל, כי אני בכיתה אחרת, וכן בכל מקום וכל מצב יש לאדם לבדל עצמו מהמשפיעים עליו להקל ראש, וכביכול יברח למדבריות, למקום שאין להם השפעה עליו.

והיות ואין לנו דרך לברוח לבמדבר ממש, עלינו לבדל עצמנו מהמפריעים בכל מקום בו אנחנו נמצאים, ולהתפלל חזק כל יום שניצל מחבר רע ומשכן רע, שנזכור שהם פגעו רע, והם גורמים לנו לעין הרע שיראו אותנו בעין רעה שיחשבו אותנו כרעים כמוהם, לכן חובה עלינו לברוח מהשפעתם, ולהיות חזק תמיד.

וברגע שנהיה מגובשים בקבוצה טובה המחפשת עליה ולא קלות ראש, ממילא הבינוניים והמושפעים, יתקרבו לעוצמתנו וירצו להצטרף לקבוצה הטובה, ואם גם הבינוניים יהיו תחת השפעת הטובים, ממילא קלי הראש ישברו כי הם המועט ויראו שהשפעתם הרעה כבר לא משפיעה על הרוב, כי הטון והאווירה טובה היא במגמת עליה רוחנית, ואדרבה הרוב כועס עליהם, ממילא רובם ישברו וייכנעו לטובים, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצון אבינו שבשמים.

יונה מצאה בו מנוח – האם הכוונה ליונה ששלח נח?

בתיקוני הזוהר (כא' דף נד, ב') כתוב **"ותבוא אליו היונה לעת ערב"**, הכוונה לערב שבת, (וכן כתוב **בזוהר** חיי שרה קפא, ב כלפי אליעזר, ולא כהיעב"ץ שכתב שזה היה בשבת, בספרו מגדל עוז ח"ג בסידור בית יעקב).

ולפי זה מובן היטב שיונה לא רצה לשלוח את היונה שתעבוד עבורו בשבת בגלל **מצוות שבת** בהמתו – וכל בעלי החיים, לכן שלח אותה לפני שבת בכדי שהיא תגיע חזרה ממסעה הארוך עד ארץ ישראל שמשם קטפה את העלה זית, ויסתיים מסעה קודם השבת, כך תנוח היונה ביום שבת ממסעה הקשה.

אומנם חזרתה של היונה לתיבה ממסעה למרות המנוחה שתהיה לה בשבת ממסעה, הרי שעדיין היה לה צער מכך שהיא נזקקת שוב להתפרנס מנח ולא ישירות מהקב"ה, כפי שאמרה כשהביאה את עלה הזית המר, כמובא **בפרק שירה** ובגמרא בעירובין י"ה, שמעדיפה לאכול מזונות מרים על ידי בורא עולם ולא לאכול דבש בידי אדם.

**"חדש נא" שנה חדשה זו, באור האמונה והתורה וחיזוקי
היהדות והקדושה, שיהודים רבים יזכו לשנה טובה וטהורה
ע"י תרומתך לספרי "וטהר לבנו"
מהדורה חדשה 6 כרכים!!!**

ואנא התפללו על כך שאזכה להדפיס בקרוב ממש בס"ד מהדורה זו אמון.

דמי קדימה במחיר עלות – כ 150 ש"ח.

הנצחה = עמוד 100 דף 200 פרשה 2850 כרך 27000

כל המהדורה 140,000 – 5 הכרכים

**קדימה "קח חלק בזיכוי הרבים העצום" - רבים
הציל מעוון!!!**

מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א !!! כתב הסכמה מיוחדת לספר,

ומרן בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות : וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו
במצוותיך ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך.

****כי הוא חידוש עצום וחיזוק אדיר לשבת ולנשמה**

יוחנן ריינר 106855@gmail.com [0527120333](tel:0527120333)

התורמים – הראשונים לדבר מצווה

כרך שישי "מועדים" נתרם

ע"י הרב מיכאל נודל שליט"א משיקגו ארה"ב
לע"נ זקנינו הצדיק משרידי נאוורדוק רב אהרן צבי נודעל זצ"ל

ר' חיים זיגלבוים שליט"א בן הרב שמואל זצ"ל מארה"ב מנדב פרשת "פנחס".

ידידי הראל דנינו מנדב פרשת "בראשית".

רב י' טויב מנדב "פרשה" לע"נ אביו הצדיק זצ"ל

וגב' ליאורה טויב מתל אביב מזמינה בין 10 ל 20 סטים

ועוד 40 אנשים כבר הזמינו את הסט החדש – אנא צרף שמך בתרומה בל"נ להדפסת הספרים בבקשה.

התשלום לא עכשיו – רק כאשר אראה שיש תרומות לרוב הוצאת המהדורה בס"ד

יהודי יקר – את האמת אתה יודע!!!

עילוי נשמת יקירך בעולם האמת, יהיה בספר שמחזק רבים והשיב רבים
וטובים מעון!!!

כפי שכתב מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א בהסכמתו לספר
הספר "מעורר מאוד" ליראת שמים, ולמידות טובות וללימוד התורה

תרמת – באפשרותך לחלק את הספרים חנים כרצונך הטהור – לשיבות וכוללים זיכוי הרבים אמיתי, ולא למטרת רווח!!!